

K.E. Nurmirinta

TAKAMAASTA KAUPUNGINOSAKSI

Pääskylvuoren Omakotiyhdistys r.y 50 vuotias

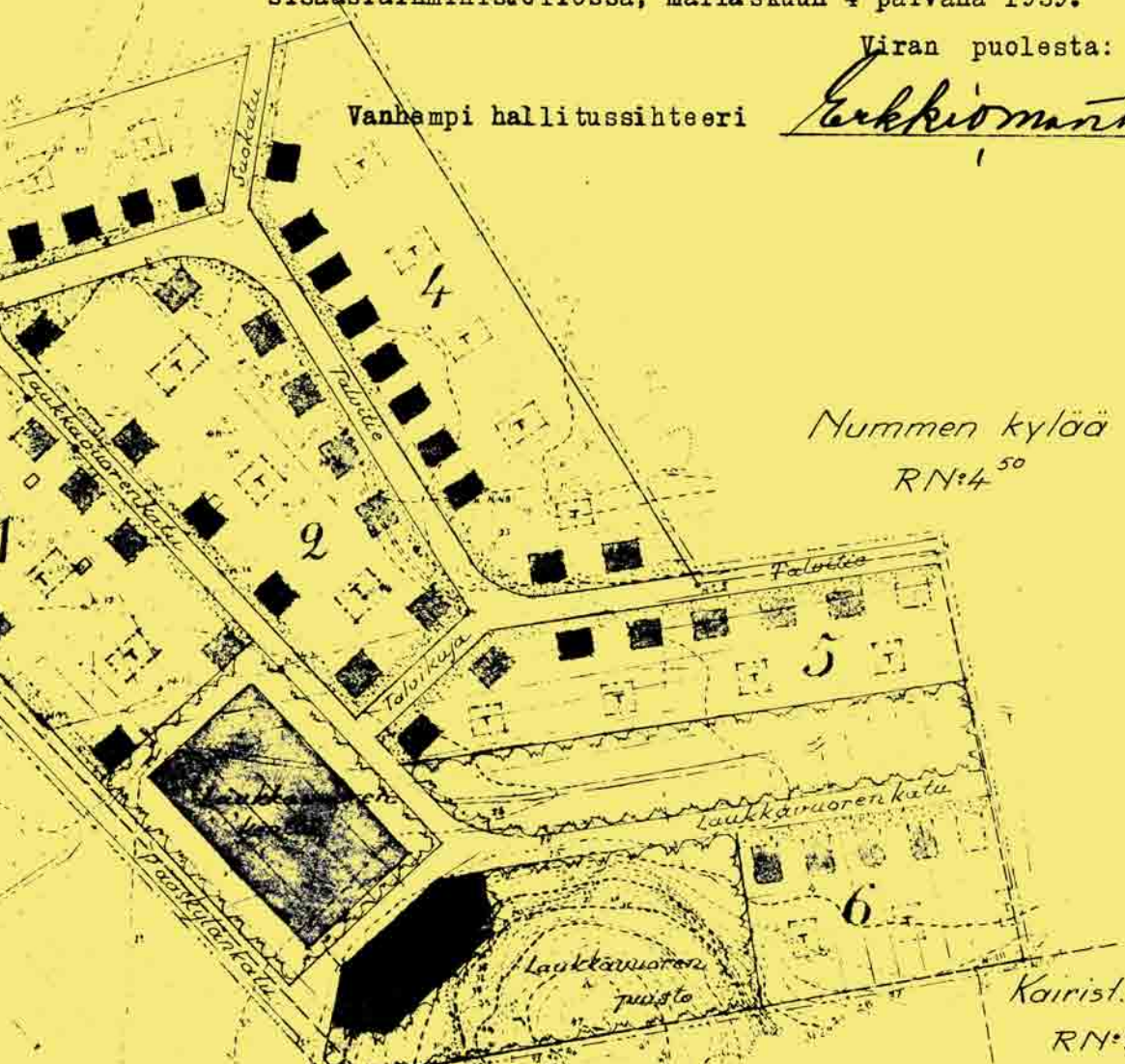
kaupunginosan asemakaavaehdotus

Sisäasiainministeriö on tänä päivänä vahvistanut Turun kaupunginvaltuuston päätöksen 25 päivästä syyskuuta 1939, jolla Turun kaupungin Pääskylvuoren kaupunginosaa varten asemakaava on hyväksytty, niinkuin tämä asemakaavapiirros selityksineen ja asemakaavamääräyksineen osoittaa. Helsingissä, sisäasiainministeriössä, marraskuun 4 päivänä 1939.

Viran puolesta:

Vanhempi hallitussihteeri

Eerkki Mantere

Nummen kylää

RN:4⁵⁰

Kairist. yks

RN:1⁹⁰

Sisälllys

Lukijalle	7
Nummenmäen takamaa	9
Uudisasukkaiden vaikeudet	9
Omakotiyhdistys perustetaan	10
Toiminta alkaa	11
Tieasiat	11
Kouluasiat	12
Yhteishankinnat	12
Omenapuuvero	13
Suuri rakennuskausi	14
Asutus kasvaa	14
Linja-autoliikenne	15
Näkyvyys ja kuuluvuus paranee	17
Kauppatkat.....	17
Vesiasioita	18
Paloturvallisuus	18
Pintavesihaitat.....	19
Viemäröinti.....	19
Vesijohdot käyttöön.....	19
Oma koulu tavoitteena	22
Väliaikaisratkaisuja	22
Oman koulun puolesta	22
Koulun laajennus.....	25
Liikuntaharrastukset	26
Lasten kilpailut.....	26
Aikuisten kilpailut.....	27
Urheilukenttä asiat.....	28
Katu- ja viemärikorvaukset	29
Pääskyvuoren omakotitalot eivät olleetkaan omakotitaloja	29

Tilanne korjaantui	30
Vuotuiserien korotukset.....	31
Katumaksulaki	31
Yhteistoimintaa	32
Paikallista yhteistyötä	32
Kaupunkikohtainen toiminta	33
Toimintaa valtakunnallisesti	35
Toimintaa piirijärjestössä	37
Verot ja maksurasitteet	40
Asuntotulovero	40
Katumaan ilmaisuus.....	41
Jätevesimaksut	42
Nuohoustaksat.....	43
Naisten toimintaa	45
Tie- ja kaava-asiat	49
Kalevantie-Littoistentie.....	49
Helsingintie	51
Asukkaat vastustavat virkistysalueensa menettämistä.....	52
Loppupäätelmä	55
Yhdistyksen toimihenkilöt vuosina 1944-1994	57

K.E. Nurmirinta

TAKAMAASTA KAUPUNGINOSAKSI

Pääskyvuoren Omakotiyhdistys r.y 50 vuotias

Linkkitorni rakennusvaiheessa 1961

Pääskylvuorta Linkkitornin laelta nähtynä 1961. Etualalla koulu.

LUKIJALLE

Pääskyvuoren Omakotiyhdistyksen lähestyessä 50 vuoden ikää, päätti johtokunta tallentaa kansien väliin tämän aikakauden tärkeimmät tapahtumat. Tähän tehtävään johtokunta pyysi allekirjoittanutta.

Lupauduin ottamaan tehtävän vastaan, kun olen itsekin toiminut pitkään yhdistyksen johtokunnassa eri tehtävissä. Vaikka en enää kuulu yhdistyksen johtokuntaan, niin tunnen edelleenkin Pääskyvuoren omakotiyhdistyksen kodikseni.

Aika on suhteellinen käsite, riippuen mihin sitä vertaa. Ihmiselämässä 50 vuotta on melko paljon. Yhdistyksen ikänäkään se ei kovin vaatimaton ole, vaikka tämänkin alan yhdistyksistä muutamat ovat huomattavasti vanhempia. Oman kaupunkimme ikään verrattuna 50 vuotta on lyhyt aika. Onhan Turku maamme vanhin kaupunki, jolla ikää on yli 750 vuotta.

Kirjoitustyyliksi olen ottanut kertovan tavan. Sitä on helpompi lukea. Vuosilukujen kovin runsasta käyttöä olen pyrkinyt välttämään, ettei asioista tulisi kovin tilastoluontoisia. Historian kirjoituksessa niitä on kuitenkin pakko käyttää. Kokonaisuutena asiat eivät ole kronologisessa järjestyksessä. Sen sijaan eri asiakohdat olen pääsääntöisesti pyrkinyt kirjoittamaan aikajärjestyksessä. Tässäkin on jokunen poikkeus.

Kirjanen on tarkoitettu lähinnä oman yhdistyksen väelle ja varsinkin sen nuoremmalle sukupolvelle. Asiat unohtuvat, ellei niitä tallenneta. Nuorempi polvi ei ole edes elänyt silloin, kun yhdistys oli nuori ja otti ensi askeleitaan. Muualta muuttaneet eivät myöskään ole henkilökohtaisesti kokeneet alkuaikoja.

Toivon mukavia lukuhetkiä kirjan parissa.

Turussa syyskuun 15. päivänä 1994

K.E. Nurmirinta

NUMMENMÄEN TAKAMAA

Pääskyvuoren maasto oli pääasiassa kallioita ja niiden välissä soita. Peltoja oli pieninä läiskinä joukossa. Maat olivat suurimmilta osin Kaarinan Nummenkylän talojen takamaita. Näitä taloja olivat Kairisten yksinäisperintötila ja siitä erotettu Kairisten Alistalo. Lisäksi oli Kuikkula, Metsämäen perikunnan omistama Tammen tila sekä Karhula. Karhula oli entinen Lausteen kartanon torppa. Perimätiedon mukaan alustalaiset viettivät siellä karhunpeijaisia samaan aikaan, kun vallasväki juhli Lausteella. Näistä karhunpeijaisista Karhula lienee nimensäkin saanut.

Vakinaista asutusta ei Pääskyvuorella juuri ollut. Yli satavuotiaan Karhulan lisäksi oli vain Kuikkulan muonamiehen rakennus sekä Matssonin ja Vahteran talot. Matsson myi myöhemmin talonsa Tammelle. Mäen päällä sijaitsevan Tammen ja alempana olevan Vahteran mökkien välistä johti talvitie Littoisiin. se kulki kuitenkin niin pehmeitten ja upottavien kohtien läpi, ettei sitä voinut kesällä kulkea. Se oli käytössä vasta, kun maa jäättyi. Littoisten ja Turun väliä piti kulkea joko Hämeentien kautta tai Vaalan kärrytietä pitkin. Vaalantietä oli lyhyempi körötellä hevoskärryillä kuin Hämeentien kautta. Vaikka kuorma-autokanta jatkuvasti kasvoikin, niin hevospelit olivat silti vielä aika yleisesti käytössä. Vaalan pysäkiltä Littoisiin päin oli tien varrella joitakin asumuksia.

Vahteran mökin kohdalla oli talvitien reunassa luonnonlähde, josta pulppusi raikasta juomavettä. Joku oli laittanut siihen puisen kehikon ja kannen. Kannen päällä oli valmis tuohilippi janoisia varten. Littoisissa kulkevat hevosmiehet poikkesivat siitä usein juomaan kesähelteellä. Samoin sitä käyttivät Pääskyvuorella marjastamassa kävijät ja varsinkin Littoisten järven uimassa kulkeneet lapset.

Vuonna 1937 Pääskyvuorelle tuli vähän lisäasutusta. Kymmenkunta rakentajaa pystytti kotinsa nykyisten Pääskylänkadun ja Laukkavuorenkadun seutuville. Uudet asukkaat olivat pääosin Turun Posliinitehtaan palveluksessa olevia henkilöitä. Näihin muutamiin rakennustoiminta sillä erää päättyikin. Alueelle tuli rakennuskielto.

UUDISASUKKAIDEN VAIKEUDET

Niinkuin uudisasukkailla yleensä, niin oli Pääskyvuorenkin uudisasukkailla vaikeuksia. Teitä ei ollut. Syksyisin oli pimeää ja märkää. Posti, jopa aamun lehdetkin, oli haettava Itäharjulta. Saariston ulkorakennuksen seinässä, miltei Peronkadulla saakka, oli asukkaiden yhteinen postilaatikko. Työmatka sentään oli posliinitehtaassa käyvillä kohtalaisen lyhyt. Suurin huoli olikin lapsista, jotka joutuivat tallustelemaan pimeässä Nummen koululle saakka.

Asukkaat kuitenkin tiesivät, että yhteistoiminnasta on apua. Heillä oli tiedossa, että eri puolilla omakotialueilla oli yhdistyksiä valvomassa asukkaitensa etuja ja oikeuksia. Vanhin oli Raunistulan Asuinkiinteistöyhdistys. se oli perustettu jo 1902. Lähes yhtä vanha oli Vähä-Heikkilän Mäkitupalaisyhdistys. Aivan naapurustossakin oli omat yhdistyksensä. Nummenmäellä oli Turun Nummen Kiinteistöyhdistys ja Itäharjulla Itä-

harjun Omakotiyhdistys. Niinpä Pääskyvuorenkkin asukkaat pohtivat oman yhdistyksen perustamista. Mallia olisi saatavissa näistä toimivista yhdistyksistä.

Vaikka yhdistyksen perustamista vahvasti harkittiinkin, niin sen perustaminen kuitenkin siirtyi lähinnä maailmanpoliittisten tapahtumien takia. Sodan pilvet leijuivat uhkaavina Euroopan yllä. Se aiheutti omat kriisinsä myös suomessa. Miehiä kutsuttiin ylimääräisiin kertausharjoituksiin ja neuvotteluja käytiin Suomen ja Neuvostoliiton välillä. Sitten alkoi talvisota. Lyhyen välirauhan jälkeen seurasi jatkosota.

Sotien aikana ei juurikaan rakennettu. Lisäksi pommitukset olivat hävittäneet paljon asuntoja. Miesten palattua rintamalta rauhantöihin, oli huutava asuntopula. Alkoi vilkas rakennuskausi. Uusia omakotialueitakin kaavoitettiin. Pääskyvuorellekin tuli omia kaavoja. Se oli merkitty puhtaasti omakotialueeksi. Pääskyvuori oli liitetty Turkuun 1939 samaan aikaan Nummenmäen kanssa. Alueelle nousi muutama omakotitalo lisää.

Oman yhdistyksen perustamisen ajatus saikin tällöin uutta puhtia. Tosin apua haettiin pahimpiin haittoihin jo naapurista. Kouluasioista käytiin keskustelua Itäharjun Omakotiyhdistyksen kanssa. Puhuttiin jopa oman koulun aikaansaamisesta Itäharjulle.

OMAKOTIYHDISTYS PERUSTETAAN

Pääskyvuoren Omakotiyhdistyksen perustava kokous pidettiin 23.3.1945 T.Mattilan talossa Talvitie 2 (nykyinen Talvitie 31). Vanha Littoisiin johtava talvitie oli asemakaavassakin saanut nimekseen Talvitie. Kokouksessa olivat paikalla K. Toivonen, T. Mattila, E. Heinonen, P. Lehtonen, S. Nurmi, M. Sirén, Y. Aalto, V. Mäkelä, A. Rantanen, H. Blomqvist, ja A. Artasalo. Kokouksen avajana ja puheenjohtajana toimi A. Artasalo, joka oli T. Mattilan vävy. Sihteerinä toimi A. Rantanen.

Avajaispuheenvuorossaan Artasalo selosti kokouksen koollekutsumisen syitä ja omakotiyhdistyksen perustamisen tarpeellisuutta. Yksimielisesti yhdistys päätettiin perustaa. Sen nimeksi hyväksyttiin Pääskyvuoren Omakotiyhdistys r.y. Säännöt oli laadittu Itäharjun Omakotiyhdistyksen sääntöjen pohjalta ja ne hyväksyttiin yksimielisesti. Ensimmäinen johtokunta sai seuraavan kokoonpanon: Puheenjohtaja: Sulo Wilhelm Nurmi, syntynyt 1909, varapuheenjohtaja: Matti Kaarlo Sirén, syntynyt 1914, Sihtööri ja rahastonhoitaja: Albin Aleksander Artasalo, syntynyt 1901. Muut johtokunnan varsinaiset jäsenet: Yrjö Wilhelm Aalto, syntynyt 1901, Veikko Aleksanteri Mäkelä, syntynyt 1907, sekä varajäsenet. Aaro Wilhelm Rantanen, syntynyt 1913, ja Paavo Johannes Lehtonen, syntynyt 1906.

Perustamisvuotena sattui kuitenkin sellainen tapaus, että Nurmen ja Sirénin omistama kahden perheen talo paloi. Palon jälkeen yhdistyksen puheenjohtaja Sulo Nurmi muutti pois paikkakunnalta ja Sirén rakensi palaneen talon viereiselle tontille uuden talon. Näin varapuheenjohtaja Matti Sirén joutui hoitamaan puheenjohtajan virkaa jo ensimmäisenä vuotena.

Yhdistyksen ensimmäiset tilintarkastajat olivat. E. Blomqvist ja N. Jansson sekä vara-

miehinä J. Toivonen ja A. Heinonen. Vuoden lopussa maksaneita jäseniä oli yhdeksän. Jäsenmaksu oli 100 silloista markkaa.

Yhdistysrekisteriin Pääskyvuoren Omakotiyhdistys hyväksyttiin 3.5.1946

TOIMINTA ALKAA

Matti Kaarlo Sirén

* 13.1914 † 14.6.1979

*Pääskyvuoren Omakotiyhdistyksen
puheenjohtaja vuosina 1945-1953*

Tieasiat

Vanha Talvitie oli se väylä, mitä asukkaat käyttivät kulkureittinään. Vaikka asutus ei ollutkaan niin kaukana, että talvitien pehmeimpiä kohtia olisi jouduttu kulkemaan, niin alkupääkin oli varsin kehnossa kunnossa. Yhdistys anoi kaupungilta tien kunnostamista kahteenkin otteeseen. Kummallakin kerralla tuli kieltävä vastaus. Jälkimmäistä kieltoa perusteltiin, sillä, ettei tie ole kaupungin, vaan tilustie.

Asukkaat eivät kuitenkaan jääneet sormi suuhun, vaan järjestivät talkoot. Tielle ajettiin hiekkaa, mikä talkoovoimin levitettiin. Hiekka kuitenkin osoittautui liian hienoksi. Järjestettiin uudet talkoot. Pääskyvuorella sijaitsi II erillinen ilmatorjuntapatteristo. Patteriston komentaja majuri Jarl Jarkan ystävällisellä myötämielisyydellä patteriston kuorma-autot ajoivat kiviä pehmeämpiin paikkoihin, varsin kohtuullista korvausta vastaan. Näin tie saatiin jonkinlaiseen ajokuntoon.

Kouluasiat

Pääskyvuoren perheet olivat nuoria. Kouluikäisiä lapsia heillä oli yhteensä 18. Pitkän ja vaikean koulumatkan takia Pääskyvuoren Omakotiyhdistys teki esityksen Itäharjun omakotiyhdistykselle yhteisen kirjelmän lähettämiseksi kaupungin päättäjille, jossa anottiin koulun rakentamista Itäharjulle ja pikaisena väliaikaisena toimenpiteenä kahden alimman luokan perustamista Itäharjun seurakuntataloon.

Jo ennen omakotiyhdistyksen perustamista olivat Pääskyvuoren asukkaat lähettäneet samasta asiasta kirjelmän Itäharjun Omakotiyhdistykselle. Kirjelmän olivat allekirjoittaneet 16 Pääskyvuoren asukasta.

Tämä molempien yhdistysten anomus tuottikin tulosta siltä osin, että parin vuoden päästä Itäharjun seurakuntatalolle perustettiin kaksi alinta luokkaa. Näin Pääskyvuoren pienimpien koululaisten koulumatka lyheni yli puoleen entisestään.

Postinkulku

Kuten edellä on jo tullut mainituksi, niin Pääskyvuoren asukkaiden posti tuli pääosin yhteislaatikoon Itäharjulle. Jotkut hakivat postinsa Itäisellä Asemalla (nykyinen Kupittaa asema) sijaitsevasta postitoimistosta. Muutamat turvautuivat, varsinkin kirjepostin osalta, tuttaviansa.

Omakotiyhdistyksen toimesta käytiin neuvotteluja ja laadittiin kirjelmä postin saamiseksi Pääskyvuorelle saakka. Yhdistyksen anomus tuottikin tulosta. Postinjakelu Pääskyvuorelle aloitettiin 1946. Ensimmäinen postinjakajakin oli Pääskyvuorelta.

Yhteishankinnat

Sotien jälkeen kaikesta oli puutetta. Miltei kaikki tavarat olivat kortilla. Monessa asiassa oli turvauduttava omaan apuun. Tontteja piti hyödyntää niukkojen korttiannosten täydentämiseksi. Tontit olivat melko suuria. Ne olivat yleisesti hyötykäytössä niiltä osin mitkä eivät olleet jääneet rakennusten alle. Nurmikoita ei ollut. Ne ilmestyivät vasta olojen parannuttua.

Kaikki eivät olleet viljelytavoista kovin hyvin perillä. Yhdistys hankkikin puutarha-neuvojan opastamaan tonttien viljelyssä.

Kuvaavaa sen ajan toiminnoissa olivat yhteisostot. Siemeniä ja apulantoja hankittiin yhteisesti. Näin saatiin alennuksia. Yhteisostoina hankittiin myöskin katukilvet ja talojen numerot. Kaupunki ei silloin katukilpiä laittanut. Omakotiyhdistys kustansi katukilvet, mutta talojen numerot perittiin talojen omistajilta. "Talot olivat kokonaan uunilämmitteisiä ja liedet puilla lämmitettäviä helloja. Polttopuustakin oli pulaa ja sekin kuului

Alfons Grönberg muokkaamassa viljelmiään 1951.

säännöstelyn piiriin. Niinpä yhdistys anoi vuonna 1946 kaupungin polttoainetoimistosta lupaa halkojen hakkaamiseen Lausteen metsästä.

Polttoainetoimisto myönsikin luvan 230 m³: n hakkuuseen. Luvan saatuaan Pääs-kyvuoren miehet panivat sahat ja kirveet heilumaan ja ottivat ensimmäiset lämpimänsä haloista jo Lausteen metsässä punnertaessaan.

Omenapuuvero

Vuonna 1946 ilmeni, että edellisen vuoden verotuloiksi oli kunnallisverotaksoituksessa laskettu arvioitu puutarhatuotto. Taksoitustoimisto toimesta olivat jotkut "asiantuntijat" käyneet laskemassa tonteilla kasvavat omenapuut. omenapuiksi laskijat olivat laskeneet myös kaikki pajut ja pihlajat ym. lehtipuut. Laskenta oli suoritettu lehdettömänä aikana. Koivut oli sentään jääneet laskuista pois. Koivun tuohen he olivat sentään tunnistaneeet. Laskijat olivat lisäksi väittäneet omenapuun tuottavan hedelmää jo kaksivuotiaana.

Ilmeni, etteivät nämä omenapuun laskijat olleet ennättäneet käydä muuta kuin kaupungin itäisen puolen. Hirvensalon saari oli kyllä käyty laskemassa. Ne yhdistykset, joiden alueita verotus koski, lähtivät pikaiseen yhteistoimintaan. Palkattiin varatuomari Haagon Aslak asiantuntijaksi laatimaan muistutuksia ja valituksia. Syntyi valtava valitusten vyöry.

Tapauksen luonteesta ja laajuudesta johtuen koko kunnallistaksoitus olisi saatu kumotuksi, olihan asukkaat saatettu täysin eriarvoiseen asemaan. Tähän ei kuitenkaan haluttu mennä, sillä siitä olisi koitunut kaupungille runsaasti lisäkuluja. Riitti, kun saatiin tämä epäoikeudenmukainen verotuskohde kumotuksi.

Asukkaiden lisäksi, myös omakotiyhdistykset tekivät omat muistutuksensa. Pääskyvuoren Omakotiyhdistyksen kirjelmässä tähdennettiin, nuorena asutusalueena, siellä kasvavista omenapuista vanhimmatkin oli istutettu taimista vain viisi vuotta sitten. Niissä saattaa joissakin olla syksyllä muutama omena, mutta useimmissa ei vielä yhtään. Sen voi käydä hedelmien kypsymisen aikaan tarkistamassa. Mitään kaupallista toimintaa ei ole harjoitettu.

Oli selvää, että tällainen verotus tuli kumotuksi. Kuluja se kuitenkin oli aiheuttanut. Kustannukset jaettiin yhdistysten jäsenmäärän perusteella. Poikkeuksen teki Vähä-Heikkilän Mäkitupalaisyhdistys. Sen alueella laskijat eivät olleet ennättäneet käydä kuin vain osassa omakotitaloja. Yhdistystä laskutettiin vain näiden käytyjen kohteiden osalta.

Näinkin aloitettiin asumista Pääskyvuorella, ennenkuin saatiin oma "tölli" pystyyn.

Asutus kasvaa

Vaikka yksittäisiä omakotitaloja rakennettiinkin jo rakennuskiellon kumoutumisen ja kaavan valmistumisen jälkeen, niin varsinainen suuri rakentamisen rynnäkkö tapahtui vasta 1950-lukua lähestyttäessä ja vähän sen jälkeenkin. Omakotiyhdistyksen toiminnassa paljon vaikuttaneet henkilöt, Arvo Rantala ja Arvi Laure´n olivat mm. näitä ennen suurta rakentamiskautta rakentaneita. Varhain he tulivat myöskin mukaan yhdistyksen toimintaan. Arvo Rantala valittiin ensimmäisen kerran yhdistyksen johtokunnan varsinaiseksi jäseneksi 1947 ja Arvi Laure´n varajäseneksi 1948.

Rinteen perikunta oli jakanut keskenään Kairisten Alistalon ja Kuikkulan maat. Tyttäret Komonen, Paatonen, ja Kari miehineen alkoivat myydä tontteja Pääskyvuorelta. Poika

Urpo Rinne myi kaikki omistamansa tontit. Hän ilmoitti myynnissä olevista sanomalehdessä 1947. Häneltä tämän historiikin kirjoittajakin tonttinsa osti. Arvi Laurén oli ennättänyt Kuikkulan tupaan ennen allekirjoittanutta ja hän oli jo sopinut määrätyistä tonteista. Välittömästi tämän jälkeen hän ajoi rakennustarpeensa tontilleen jo ennen kauppakirjojen allekirjoittamista.

Rakentamisessa oli kuitenkin monenlaisia vaikeuksia. Rakennustarvikkeista oli puutetta. Osa oli säännösteltyä, kuten betoniraudat ja tiilet. Puutavaraa sen sijaan oli hyvin saatavissa ja uusia pieniä puutavaraliikkeitä oli perustettu useita. Talkoohenki oli hyvä. Tavaraa jouduttiin haalimaan milloin mistäkin. Joitakin tarvikkeita saatiin Paimiosta, Paraisilta ym. lähiympäristöstä. Rakentajat tiedottivat toinen toisilleen, mitä olivat onnistuneet hankkimaan. Usein joku haki pienempiä tarvikkeita, kuten savupeltejä ja tuhkaluukkuja, myös muille rakentajille omiensa lisäksi. Tämän hakijan matkakulut tasattiin tavaraa jaettaessa.

Myös työssä löytyi talkoohenkeä. Sokkelivalut tehtiin yleisesti talkootyönä. Niin talo toisensa jälkeen nousi asuttavaan kuntoon. Niinpä vuoden 1950 lopussa oli jo 96 asuttua omakotitaloa. Karhulankin maat oli jaettu rakennustonteiksi.

Sitä mukaa, kun rakennuksia valmistui ja asukkaat muuttivat niihin, omakotiyhdistyksenkin jäsenmäärä kasvoi. Kun jäsenmäärä perustamisvuoden lopussa oli vain 9, niin jo 1947 se oli 27 ja 1951 peräti 84 jäsentä.

Yhdistys itsekin pyrki mukaan rakennustoimintaan. Kokoukset jouduttiin pitämään jonkun johtokunnan jäsenen kotona. Niinpä heräsikin ajatus oman toimipaikan saamiseksi yhdistykselle. Yhdistyksen toimesta lähetettiin kirjelmä kaupungin kiinteistölautakunnalle, jossa anottiin maa-alan vuokraamista tähän tarkoitukseen. Vastauksessaan kiinteistölautakunta ilmoitti, ettei kaupunki omista Pääskyvuoren alueella yhtään maata ja kehotti kääntymään yksityisen maanomistajan puoleen. Ajateltu tontti oli maanviljelijä Juho Kairisen omistama. Johtokunta otti häneen yhteyttä. Hän lupasi tulla keskustelemaan asiasta. Kairisto oli kyllä ollut valmis myymään kyseisen tontin, mutta rahoituksen puutteessa asia raukesi.

Linja-autoliikenne

Liikenneyhteyksiä ei Pääskyvuorelle ollut. Omakotiyhdistys kävi lukuisia neuvotteluja ja lähetti kirjelmiä tilanteen korjaamiseksi. Lopulta ne johtivatkin tulokseen. Autoilija E. Vahteri aloitti liikennöimisen 27.3.1947, välillä Pääskyvuori-kauppatori. Pääte pysäkki oli Pääskyvuoren kasarmin portilla. Ajovuoroja oli arkisin kerran tunnissa ja pyhäpäivisin kahdesti tunnissa.

Kun liikenne ei kannattanut, niin pidennettiin linjaa kauppatorilta Puutarhakadun kautta Kalastajankadulle saakka. Vuorotkin tihenevät. Vuorojen väliksi tuli 15 minuuttia. Se ei kuitenkaan Pääskyvuoren asukkaita helpottanut, sillä vain neljäs vuoro ajoi Pääskyvuorelle. Muut vuorot kiersivät Itäharjun.

Linja-auto Pääskytuoren pääte pysäkillä. Auton ja omakotitalon välissä ahdas tontti, joka kaavassa oli varattu koulun tontiksi.

Parannusta toivottiin kuitenkin pian tulevan, kun tietasoihin oli luvassa parannusta. Itäharjun ja Pääskytuoren läpi Littoisiin johtava tie oli jo "paperilla". Sen rakentamisen kaupunki oli ilmoittanut pian alkavaksi. Tämä kävi ilmi vastauksesta Vaalantien kunnostamista koskevaan yhdistyksen esitykseen. (Kun kaupunki ei luvannut Vaalantietä kunnostaa, niin se tehtiin jälleen talkoovoimin, mihin Vaalaan muuttaneet asukkaatkin osallistuivat.

Uudelleen liikennekysymykset tulivat esille 1948. Omakotiyhdistyksen tietoon oli tullut, että kaupunginhallitus valmisteli valtuustolle esitystä liikennejärjestelyistä. sen mukaan kaupunki ottaisi haltuunsa linjan Puutarhakatu-kauppatori- Huhkolantie. Pääskytuori jäisi suunnitelman toteutuessa kokonaan ilman liikennettä. Puutarhakadun jääminen pois Pääskytuorelle suuntautuvasta liikenteestä tekisi linjan kannattamattomaksi. Yksityinen liikennöitsijä lopettaisi liikennöimisen.

Edellä olevan johdosta Pääskytuoren Omakotiyhdistys esitti suunnitelmien muuttamista, siten että Puutarhakatu-Kauppatori-Huhkola ja Pääskytuori -Puutarhakatu-linja pidettäisiin entisellään. Käräjämaässä oli tietyvästi toivottu varmempaa ja taajempaa liikenneyhteyttä. Puutarhakadun suunnalla sen sijaan on oltu tyytyväisiä nykyiseen järjestelyyn.

Niin siinä kävi, että Pääskytuoren asukkaat saivat pitää linja-autonsa. Liikenne jopa paranikin sen jälkeen, kun uusi Littoistentie valmistui ja avattiin liikenteelle 1.9.1949.

Päätepyssäkin siirrettiin kasarmin portilta Hännikönkadun risteykseen. Ajovuorotkin tiheni kolmeen kertaan tunnissa.

Näkyvyys ja kuuluvuus paranee

Omakotiyhdistyksen toiminta on hyvin pitkäjännitteitä. Tuloksia ei yleensä synny kovinkaan nopeasti. Tästä on hyvänä esimerkkinä ulkovalaistus. Perustamisestaan lähtien

Arvi Aleksi Laurén
Pääskyvuoren Omakotiyhdistyksen
puheenjohtaja vuosina 1954-1963
Kunniajäsen v. 1964
*11.7.1906 + 12.6.1968

omakotiyhdistys oli yrittänyt saada katuvalaistusta Pääskyvuorelle. Huonojen teitten takia sitä pidettiin erittäin tärkeänä. Ilman valoja jouduttiin kumpuroimaan pimeässä kivien ja kuoppien yli.

Vihdoin koitti se päivä, jolloin ensimmäiset katuvalot syttyivät. Se tapahtui syyskuun 1. päivänä 1949. Seuraavana vuonna ne asennettiin Hännikönkadulle ja vuosina 1951 ja 1952 niitä saatiin lisää.

Myöskin puhelinkioski oli anottu Laukkavuorenkadun kulmaan, mikä katsottiin keskeiseksi paikaksi. Vuonna 1952 toive toteutui. Enää ei tarvinnut kaikkia asioita lähteä hoitamaan jonnekin eri kohteisiin.

Kauppamatkat

asukasluku kasvoi, mutta kauppaa ei Pääskyvuoren alueella ei ollut. Kauppa-asiat oli hoidettava keskikaupungilla tai vähintään Itäharjulla tai Nummenmäellä. Arvi Laure´nilla oli rakenteilla 1948 omakotitalo Talvitie 1 (nykyinen 11). Siihen tuli avara kellarikerros. Omakotiyhdistys esitti Osuusliike Tarmolalle myymälän perustamista tähän kellarikerrokseen.

Pääskynvuoren kaupunginosan viemäriyöt käynnistyivät työllisyystöinä. Kuvassa osa viemäriyömaata

Laure´nin kellariin ei Tarmola kuitenkaan myymälää perustanut. Sen sijaan se alkoi rakentaa vuonna 1950 myymälärakennusta. Laukkavuorenkadun ja Littoistentien risteyksessä sijaitsevalle liiketontille. Jo ennen Tarmolan myymälän avaamista aloitti Esteri Lempinen kaupan pitämisen Hännikönkatu 30:ssä ja Eero Vahteri Käenkujan varrella. Näin Pääskynvuorella olikin jo kolme kauppaa.

VESIASIOITA

Paloturvallisuus

Toimintansa alkuvuosina Pääskynvuoren Omakotiyhdistys kiinnitti erityistä huomiota paloturvallisuuteen. Seudulla ei ollut vesijohtoa. Yksi palokaivo sijaitsi liiketontilla Laukkavuorenkadun ja Littoistentien risteyksessä. omakotiyhdistys esitti rakennettavaksi palokaivoja lisää ja myöskin palohälyttimiä. Asukkailla ei ollut puhelimia, joten palohälyttimet olivat tarpeen.

Toinen palokaivo rakennettiin Hännikökadun eteläpuolen varteen. Myös palohälytin saatiin Talvitien varrelle rakennuksen seinään.

Palopäällikkö esitti omakotiyhdistykselle toivomuksen palokaivon sulan pitämisestä talviaikana. Yhdistys suhtautui esitykseen myönteisesti. Arvo Rantala lupautui tehtävän hoitamiseen. Hän ei saanut tehtävästä mitään korvausta.

Pintavesihaitat

Joskaan johtovettä ei Pääskyvuorelle tullut, niin pintavesiä sen sijaan oli runsaasti. Erityisesti niistä kärsivät Suokadun ja Palometsäntien alkupään sekä Hännikönkadun asukkaat.

Kun kaupunki ei huolehtinut teistä, niin omakotiyhdistys oli nimennyt erityisen tienhoitotoimikunnan. Tämän samaisen toimikunnan toimesta perattiin ja syvennettiin Suokadun ja Palometsäntien tonttien välistä kulkeva luonnonpuro. Tämäkään toimenpide ei haittoja poistanut, mutta helpotti kuitenkin tilannetta jonkin verran.

Kun Littoistentie vuonna 1949 valmistui, niin omakotiyhdistys teki kaupungin kiinteistölautakunnalle esityksen tienvarsojien syventämisestä, jotta pintavesihaittoja voitaisiin vähentää. Pienen vastaanhangoitte-lun jälkeen tieoja sitten syvennettiin. Se helpotti hiukan tilannetta, mutta Hännikönkadun tulvahaittoja se ei poistanut.

Viemärointi

Tieojan syventäminen oli alunperinkin ajateltu väliaikaiseksi hätätilaratkaisuksi. Tavoitteena oli koko kaupunginosan kattava viemäriverkosto.

Viemärointiasia otettiin uudelleen esille 1952. Kiinteistölautakunnalle lähetettiin kirjelmä, jossa viemäritöiden aloittamista kiirehditettiin.

Ajankohtana vallitseva työttömyys joudutti asian eteenpäinmenoa. Viemäryöt aloitettiin 1954 työttömyystöinä. Niitä jatkettiin useana talvena. Kesäajaksi työt lopetettiin, kun työllisyystilanne parani. Päälinjat tulivat valmiiksi jo 1956. Sivukatujen osalta työt jatkuivat vielä sen jälkeen. Viimeisenä tehtiin pätkä Hännikönkadun alkupäästä. Se johtui maastosta. Maa vietti radan suuntaan. Vasta kun Vaalan kokoajaviemäriä alettiin tehdä, niin tämä Hännikönkadun pätkä voitiin yhdistää siihen.

Vaalan kokoajaviemäriin rakentamista kiirehtivät Vaalan omakotiyhdistys ja Pääskyvuoren Omakotiyhdistys yhteisellä kirjelmällään.

Viemärointikään ei kokonaan ratkaissut pintavesikysymystä. Suovedet kiusasivat edelleen lähempänä suoaluetta olevia omakotitaloja. Suokadun viemäriin kohdalla oli sattunut sellainen virhe, että viemäriputki oli sijoitettu liian ylös. Sanotaan: ”vedellä on notkea niska ja pieni pää”. Se tarkoittaa, että vesi kyllä hakee tiensä. Tässä tapauksessa suoveden olisi pitänyt hypätä viemäriin.

Näitten suovesien takia yhdistys on saanut painia monia vuosia ja olla yhteydessä päättäjiin.

Vesijohdot käyttöön

Viemäritöiden yhteydessä samaan monttuun viemäriputkien kanssa laskettiin myös vesijohtoputket. Vuoden 1955 kesä oli erittäin kuiva. Kaivot kuivuivat ja monet puutkin

kuolivat kuivuuteen. Edellisenä talvena aloitetut viemäri- ja vesijohtotyöt eivät olleet vielä edenneet niin pitkälle, että vesijohtoja olisi voitu käyttää. Se tapahtui vasta seuraavana vuonna.

Useat omakotitalojen asukkaat olivat rakentaneet taloihinsa WC:t. Niitä ei kuitenkaan saanut käyttää, vaikka taloihin vesi tulikin. Tämä johtui siitä, että viemäriverkosto laski avonaiseen Jaaninojaan, mikä puolestaan laski Aurajokeen Halisten vedenpuhdistuslaitoksen yläpuolelle.

Tilanteen parantamiseksi Pääskyvuoren Omakotiyhdistys kutsui Itäharjun seurakuntatalolle kokouksen. Kokoonkutsujayhdistyksen lisäksi kokoukseen olivat Itäharjun Omakotiyhdistys ja Turun Nummen Kiinteistöyhdistys lähettäneet edustajansa. Paikalla oli lisäksi everstiluutnantiksi ylennetty II:n erillisen ilmatorjuntapatterin komentaja Jarl Jarkka. Asiantuntijaksi oli saatu apulaiskaupungininsinööri M.Revola. Lisäksi oli joitakin kaupunginvaltuutettuja.

Insinööri Rekola mainitsi, ettei varsinaisia suunnitelmia vielä ole, mutta karkean arvion mukaan Jaaninojan kokoajaviemäriin rakentaminen tulisi maksamaan noin 300 miljoonaa ja pumppuasema saman verran. Pumppuasema on välttämätön, sillä maa nousee Jaaninojan laskualueelta Halisten vedenpuhdistamolle niin paljon, että ilman pumppuasemaa likavettä ei saa johdetuksi puhdistamon ohi. Viemäritöihin on vuosittain varattu noin 60-70 miljoonaa markkaa. Muuallakin pitää viemäritöitä suorittaa. Toisaalta Jaaninojan vesialue on varsin laaja osittain asumaton. Kuitenkin asuttu alue käsittää noin 8000 asukasta, mikä vastaa Salon kauppalan asukaslukea.

Kokouksen yksimielisellä päätöksellä asiaa päätettiin kiirehtiä. Samalla päätettiin, että Pääskyvuoren Omakotiyhdistyksen sihteeri K.E. Nurmirinta, joka toimi tämänkin kokouksen sihteerinä, laatii asiasta kirjelmän, jonka mukana olevat yhdistykset allekirjoittavat. Lisäksi päätettiin pyytää allekirjoitusta myös Vasaramäen Omakotiyhdistykseltä, koska Jaaninoja alkaa jo Vasaramäen alueelta. Everstiluutnantti Jarl Jarkka ilmoitti II erillisen ilmatorjuntapatteriston lähettävän oman kirjelmänsä samanaikaisesti yhdistysten kirjelmän kanssa.

Pääskyvuoren Omakotiyhdistyksen puheenjohtaja Arvi Laure´nin johdolla lähti viisihenkinen lähetystö kirjelmää viemään valtuustoryhmille. It-patteriston kirjelmä oli näille myös saapunut.

Patteriston komentaja everstiluutnantti Jarl Jarkka oli myös kaupunginvaltuutettu. Hankkeelle myötämielisenä hän puolusti asiaa myös kaupunginvaltuuston kokouksessa.

Asia eteni yllättävän nopeasti. Yleensä oli totuttu asioiden vievän aikaa monia vuosia ja niitä oli vauhditettava monin kirjelmin ja yhteydenotoin. Nyt ei tarvittu kuin nämä kaksi kirjelmää ja yksi lähetystö. Päätöstä nopeutti vallitseva työttömyys ja Jaaninojan laskupaikan epäedullisuus vedenpuhdistamoon nähden. Vaikka WC:tä ei saanutkaan käyttää, niin taloudesta tulevat muut likavedet laskivat Jaaninojaan.

Itse Jaaninojaa ei putkitettu, vaan kokoajaviemäri laskettiin ojan viereen. Sikaojan putkittamisesta oli saatu huonoja kokemuksia.

Pääskyvuoren asukkaille kokoajaviemäriin käyttöönotto oli suuriarvoinen asia. Enää ei tarvinnut aamuisin lähteä unenpöpperössä talvella kovassa pakkasessa takapihalle.

OMA KOULU TAVOITTEENA

Väliaikaisratkaisuja

Yksi kaikkein vaikeimmin hoidettavista asioita Pääskyvuoren Omakotiyhdistyksen taipaleella on ollut kouluasiat. Kuten jo aikaisemmin on kerrottu, niin kouluasioiden kanssa Pääskyvuoren asukkaat painivat jo ennen omakotiyhdistyksen perustamista. Se tapahtui Itäharjun omakotiyhdistyksen avustuksella.

Pääskyvuoren Omakotiyhdistyksen perustamisen jälkeenkin yhteistyö kouluasioissa on jatkunut. Yhteistyön avulla saatiin aikaan kahden alimman luokan perustaminen Itäharjun Seurakuntataloon.

Isommat lapset joutuivat edelleen talsimaan Nummen kouluun. Lasten lukumäärä kasvoi voimakkaasti 1950-luvulla, kun uudet rakentajat muuttivat paikkakunnalle. Omakotiyhdistyksen toimesta yritettiin monet kerrat koulupiirin siirtoa Kerttulin kouluun. Nummen kouluun ei ollut mitään kulkuyhteyttä. Kerttulin koulu ohitse sen sijaan kulki linja-autoreitti. Tätä seikkaa yhdistys käytti perustelunaan koulupiirin siirtämisesityksessään.

Suomenkielisten kansakoulujen johtokunnalta tuli aina vaan kieltäviä vastauksia. Vastauksessaan johtokunta totesi Kerttulin koulun olevan vain 300 metriä Nummen koulua lähempänä. Nummen koulussa on tilaa. Kerttulin koulussa on ahdasta, vaikka opiskellaan kahdessa vuorossa.

Matti Sire´n ja Albin Artasalo olivat perustaneet Pääskylänkatu 6, palaneen talon tilalle, puusepänkyniä valmistavan tehtaan, Kynä Oy:n. Kun kyniä alkoi jälleen tulla ulkomailta, niin Kynä Oy lopetti toimintansa. Tähän tyhjentyneeseen tehtaan tilaan omakotiyhdistys esitti perustettavaksi väliaikaisesti kaksi alinta kansakoululuokkaa. Kaupungin toimesta käytiin kyllä paikka tarkastamassa, mutta todettiin paikan vaativan liian paljon muutostöitä. Sen sijaan saatiin lopulta päätös Pääskyvuoren siirtämisestä Kerttulin koulupiiriin. Lapset pääsivät kouluun lopultakin linja-autolla. Tosin Kerttulissa oli vielä silloinkin käytössä vuoroluku.

Oman koulun puolesta

Kaikki edellä oleva on ollut vain väliaikaistavoitteita. Varsinainen tavoite oli oma koulu. Tästä tehtiin lukuisia esityksiä kaupungin päättäjille ja viranomaisille. Kiinteistöpuolen viranomaiset tiedustelivat, erään esityksen jälkeen, olisiko omakotiyhdistyksellä esittää sopivaa koulun tonttia.

Asemakaavassa oli varaus koulun tontiksi Hännikönkadun ja Littoistentien kulmauksesta. Omakotiyhdistyksen johtokunta totesi tontin kuitenkin olevan liian ahtaan. Sen takia päätettiin, että puheenjohtaja Arvi Laure´n käy parin johtokunnan jäsenen kanssa tiedustelemassa maanviljelijä Yrjö Metsämäeltä olisiko Tammen perikunta valmis

myymään koululle tontin tammen tilan maista Talvitein pohjoispuolelta. Metsämäki ilmoitti perikunnan olevan halukas myymään kyseisestä paikasta tontin koulua varten. Hän ilmoitti vieläpä hinnankin.

Näillä eväillä varustettuna lähtivät rahastonhoitaja Kalle Tuomi ja sihteeri K.E. Nurmrinta rakennustoimenjohtaja J.A.Jylhän puheille. Samalla he jättivät omakotiyhdistyksen kirjelmän. Jylhä oli samaa mieltä Hännikönkadun tontin pienuudesta. Se ei voi tulla kysymykseen koulun tontiksi. Hän otti kartan esille totesi yhdistyksen esittämän paikan soveliaaksi. Hän sanoi tuntevansa alueen hyvin maastossakin. Hintaa hän kuitenkin piti liian korkeana.

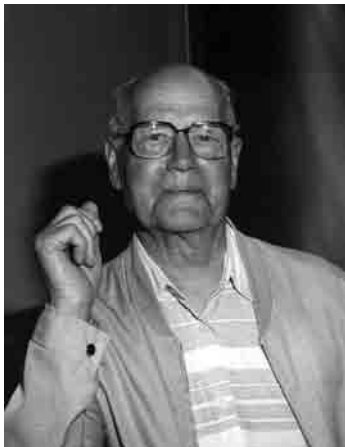
Pääskyvuoren koulurakennuksen rakennustyömaa 1960.

Tämän käynnin jälkeen yhdistys alkoi "pommittaa" päättäjiä kirjelmillä ja käynneillä. Asiassa käännyttiin jopa esikaupunkitoimikunnankin puoleen ja kirjoiteltiin sanomalehtiin.

Asian eteenpäin viemiseksi suoritettiin yhdistyksen toimesta väestölaskelmakin vuonna 1955. Aukkaita oli silloin Pääskyvuorella 0-5 vuotiaita 37, 6-15 vuotiaita 49, ja yli 15-vuotiaita 236. Vaalassa oli 0-5 vuotiaita 29, 6-15 vuotiaita 29 ja yli 15 vuotiaita 154. Lisäksi varuskunta-alueella oli 0-5 vuotiaita 1, 6-15 vuotiaita 7 ja yli 15 vuotiaita 11. Itäharjun ja Ahtolan alueita ei laskettu, mutta todettiin ainakin Ahtolan alueen kuuluvan tulevaan Pääskyvuoren koulupiiriin sekä ainakin osan Itäharjua.

Useita kertoja Pääskyvuoren kouluasia oli esillä Turun kaupunginvaltuustossa. Siellä oli asiassa voimakasta "ristivetoa". Oli puolestapuhujia ja vastaanpanijoita. Omakotiyhdistyksen puheenjohtaja Arvi Laurén ja sihteeri K.E. Nurmirta kävivät seuraamassa jokaisen valtuuston kokouksen, missä Pääskyvuoren kouluasia oli esillä. Heille tuli selkeä kuva, ketkä valtuuston jäsenistä olivat puolella ja ketkä vastaan.

On syytä mainita kaksi henkilöä, jotka hyvin lämpimästi ja tarmokkaasti puolsivat koulun rakentamista. He olivat Turun Klassillisen Lyseon rehtori Kaarlo Sulho Koskinen ja Pääskyvuorella sijaitsevan II:n erillisen ilmatorjuntapatteriston komentaja everstiluutnantti Jarl Jarkka. Monet kerrat he istuivat Pääskyvuoren Omakotiyhdistyksen johtokunnan kanssa pohtimassa asian eteenpäin viemistä. Jopa kaupungilla vastaan sattuessaan Koskinen pysähtyi juttelemaan pääskyvuoren kouluasiasta.

Arvo Rantala
rahastonhoitaja vuosina 1949-1952
sihteeri vuosina 1949-1954
puheenjohtaja vuosina 1964-1979
TPK:n johtokunnassa 10 vuotta
Omakotiyhdistyksen johtokunnassa 38 vuotta
kunniapuheenjohtaja v.1980

Allan Mäkinen
Omakotiyhdistyksen aktiivinen johtokun-
nan jäsen 24 vuotta
TPK:n johtokunnassa 10 vuotta
kunniajäsen v. 1985

Lopulta sitkeät ponnistelut johtivat tulokseen. Vuonna 1956 kaupunginvaltuusto myönsi 20 miljoonan markan määrärahan Pääskyvuoren kansakoulun rakennustöiden aloittamiseen. Se tapahtui yli kaksi tuntia kestäneen kiivaan väittelyn ja äänestyksen jälkeen.

Vielä tuli mutkia matkaan. Lait ja säädökset olivat muuttuneet. Pääskyvuoren koulu oli Turussa ensimmäinen, jonka piirustukset oli alistettava kouluhallituksen vahvistettaviksi. Kouluhallituksessa suunnitelmia tuntuvasti huononnettiin. Luokkahuoneita ja voimistelusalua oli huomattavasti pienennetty.

Kouluviranomaisten ja apulaiskaupunginjohtaja Ahti Näykin toimenpiteillä osa huononnuksista saatiin kuitenkin estetyksi. Rakennustöiden aloittamista se kuitenkin viivästytti, kun piirustukset matkasivat neljä kertaa Turun ja Helsingin väliä. Apulaiskaupunginjohtaja Ahti Näykki kävi jopa henkilökohtaisesti kouluhallituksessa.

Viivytysten jälkeen koulun rakennustyöt voitiin aloittaa. Koulu aloitti toimintansa syksyllä 1961. Koulun vihkiäiset pidettiin sunnuntaina 15. päivänä huhtikuuta 1962. Paljon koulun saamiseksi uurastanut Pääskyvuoren Omakotiyhdistyksen kutsuttiin vihkiäisiin. Ei sovi ihmetellä, että tilaisuudessa yhdistystä edustaneet puheenjohtaja Arvi Laure´n ja sihteeri K.E.Nurmirinta istuivat tilaisuudessa varsin tyytyväisinä. Suuri urakka oli tältä osin suoritettu loppuun.

Koulun laajennus

Melkein heti valmistuttuaan koulu osoittautui liian pieneksi. Lapsia oli tullut lisää, kun Hurttivuoren alueelle rakennettiin kerros- ja rivitaloja 1964 ja vähän myöhemmin Tikankadun ja Leivosenkadun väliin sekä Laukkavuoren harjanteelle ja Laukkavuoren ja Jaaninojan väliseen maastoon. Lapsia jouduttiin kuljettamaan jo muihin kouluihin. Pahimpana aikana kouluun mahtuivat vain alaluokat.

Jälleen lähti Pääskyvuoren omakotiyhdistys asialle. Sen toimesta kutsuttiin Hurttivuoren baariin kokous toukokuun 2. päivänä 1968. Kokouksessa oli paikalla, kutsujayhdistyksen lisäksi, edustajat Itäharjun Omakotiyhdistyksestä ja asunto-osakeyhtiöistä Satakieli ja Laukkavuori.

Samassa kokouksessa käsiteltiin lisäksi kerhohuoneisto- ja lastentaloasiaa. As. oy. Laukkavuori oli tehnyt kaupungille esityksen kerhohuoneiston vuokraamisesta Tilhenkatu 1 sijaitsevan liikehuoneiston yläkerrasta. Kokous päätti puoltaa vuokrausta.

Lastentaloa päätettiin esittää rakennettavaksi täydellisenä, niin että siihen tulisivat äitiys- ja lastenneuvola sekä seimi ja tarha. Koulun laajentamista oltiin niinikään yksimielisiä.

Kirjelmien laatijoiksi kokous nimesi Itäharjun Omakotiyhdistyksen sihteeri Reino Frimanin ja Pääskyvuoren omakotiyhdistyksen sihteeri K.E. Nurmirinnan. Reino Friman oli myös Pääskyvuoren kansakoulun johtaja.

Lastentaloa koskeva kirjelmä lähetettiin lastensuojelukunnalle ja terveydenhoitolautakunnalle. Koulun laajennusta koskeva kirje osoitettiin kaikille valtuustoryhmille ja kaupunginhallitukselle. Kaupunginhallituksen kirjelmää viemään valittiin lähetystö. Lähetystön johtajaksi nimettiin Pääskyvuoren Omakotiyhdistyksen puheenjohtaja Arvo Rantala sekä jäseniksi komisario Eino Perko edustaen asunto-osakeyhtiöitä, H.Rantanen Itäharjun Omakotiyhdistyksestä ja K.E.Nurmirinta Pääskyvuoren Omakotiyhdistyksestä.

Omakotiyhdistyksen hiihtokilpailujen toimitsijoita ja nuoria kilpailijoita lähtövalmiina.

Vuonna 1973 kansakoulun toinen rakennusvaihe toteutui. Näin tilanne normalisoitui. Vuonna 1985 Pääskytuoren koulussa tilanne oli parempi kuin koskaan aikaisemmin, totesi koulun rehtori Reino Friman. (Kansakoulut oli muutettu peruskouluiksi ja Pääskytuoren koulussa oli peruskoulun ala-aste.)

Myöhemmin oppilaat ovat Pääskytuorelta jonkin verran vähentyneet ja lapsia tuli kouluun mm. Varissuolta. Tilaa olisi perustaa kouluun jo yläastekin, mikä esitys onkin tehty ennen rehtori Frimanin eläkkeelle siirtymistä.

Lastentaloa ei Pääskytuorelle ole rakennettu, vaikka terveydenhoitolautakunta ilmoitti tehneensä kirjelmämme johdosta siitä esityksen kaupunginhallitukselle. Pääskytuoren äitiys- ja lastenneuvola oli Itäharjun puolella. (Myöhemmin se siirtyi Varissuolle)

LIIKUNTAHARRASTUKSET

Lasten kilpailut

Lasten lukumäärän kasvaessa alkoi Pääskytuoren Omakotiyhdistys järjestää hiihtokilpailuja lapsille ja nuorisolle. Alussa pienimmät hiihtivät lyhyempää latua Hurttivuoren läheisellä pellolla. Isommat pääsivät vaihtelevampaan maastoon metsiin.

Osanotto oli heti alusta alkaen runsasta. Vuonna 1957, jolloin kilpailut aloitettiin, oli loppuun asti hiihtäneitä 70.

Kun hiihtäjiä oli paljon, niin tarvittiin myös paljon toimitsijoita. Koko johtokunta oli mukana ja lisäksi joukko paikkakunnan urheiluhenkisiä ihmisiä. Ylituomarina toimi Kalle Tuomi.

Kun Hurttivuoren kerrostalot rakennettiin, niin jouduttiin muuttamaan hiihtopaikkaa. Siirryttiin Laukkavuoren läheiselle pellolle. Sekin alue rakennettiin. Tällöin jouduttiin muuttamaan kokonaan metsään. Toimitsijoita tarvittiin tästä syystä lisää. Pienimpien ladun varrella oli toimitsijoita niin paljon, että lapset olivat koko ajan jonkun näköetäisyydellä.

”Paperisota” oli ulkona pakkasessa hankalaa. Tilanne parani, kun Pääskyvuoren koulu valmistui. Koulun tiloissa voitiin lämpimässä tarjota lapsille kuumaa mehua ja toimitsijoille kahvit. Myös tulosten laskenta sujui lämpimässä paremmin.

Palkintojen jakokin tapahtui koulun tiloissa vielä samana päivänä, kunhan tulokset oli ensin laskettu. Kolme ensimmäistä sai palkinnokseen pokaalin tai lusikan. Kaikki osanottajat saivat jonkinlaisen palkinnon. Palkinnot oli yleensä saatu lahjoituksina.

Hiihtäjien määrä kasvoi vuosi vuodelta. Parhaimpina vuosina osanottajia oli toista sataa.

Lapset kuitenkin kasvavat. Ikärakenne Pääskyvuorella oli sellainen, ettei uusia lapsia tullut sanottavasti aikuistuneiden tilalle. Osanottajien määrä alkoi vähetä. Lopulta ne kävivät niin vähiin, ettei kilpailuja enää järjestetty. Toistakymmentä vuotta tätä harrastusta kuitenkin kesti.

Aikuisten kilpailut

Myös aikuisten kilpailuja järjestettiin. Turun Omakoti- ja Pienkiinteistöyhdistysten Keskusyhdistyksessä toimi urheilujaosto. Sitä veti Keskusyhdistyksen sihteeri vääpeli evp. J.A.Heino. Jaoston jäsenet olivat eri yhdistyksistä. Pääskyvuoren yhdistyksestä urheilujaostossa toimi ensin Armas Koskelainen ja hänen jälkeensä Vieno Rautala. Viimeisenä oli Tuure Hovi siihen saakka, kun urheilujaosto Keskusyhdistyksessä loppui.

Keskusyhdistyksenkin kilpailut olivat pääasiassa hiihtokilpailuja. Niitä pidettiin vuosittain eri yhdistysten alueilla. Sarjoja oli paljon. miehillä, ikämiehillä ja yli-ikämiehillä olivat omat sarjansa. Naisilla oli vastaavat sarjat, mutta naisten Osanotto oli vähäistä. Myös lapsilla oli eri ikäluokkiin perustuvat sarjat. Kun matkat olivat monasti pitkiä, niin lasten Osanotto oli paljon vähäisempää kuin Pääskyvuoren lasten kilpailuissa.

Pääskyvuoren miehet pärjäsivät kilpailuissa hyvin. Usein Pääskyvuorelle tuli kaksoisvoitto. Armas Koskelainen voitti oman sarjansa ja I.Taivula sijoittui hopeatilalle.

Kesällä 1961 järjestettiin Artukaisten kentällä myös köydenvetokilpailu. Varsinaisen palkinnon lisäksi kilpailtiin kiertopalkinnosta. Kiertopalkinto piti voittaa kolme kertaa

peräkkäin, niin sen sai omaksi. Pääskyvuoren Omakotiyhdistyksen joukkue voitti kilpailun. Liekö Pääskyvuoren voitto ollut niin ylivoimainen, etteivät muut uskaltaneet toista kertaa mukaan. Niin jäi kiertopalkintokin Pääskyvuoren Omakotiyhdistyksen haltuun.

Urheilukenttäasiat

Hännikönkadun ja Littoistentien kulmaukseen saatiin lapsille pallokenttä. Omakotiyhdistys esitti kentän saamista myös talvikäyttöön. Kaupunki oli asialle myötämielinen, mutta ei uskaltanut antaa palokaivojen vettä käyttöä. Vasta kun alueelle tuli vesijohto, niin kenttä jäädytettiin.

Kaupungin taholta esitettiin omakotiyhdistykselle valvojan järjestämistä luistinkentälle. Yhdistyksen jäsen, muutaman vuoden johtokunnassakin ollut, Anni Nieminen otti hoitaakseen valvojan tehtävät.

Useaan otteeseen Omakotiyhdistys oli anonut urheilukenttää Pääskyvuorelle. Kun asia ei näyttänyt etenevän, niin yhdistys anoi kansakoulun pihavälineiden käyttöoikeutta koulun vapaa-aikoina ja alle kouluikäisille lapsille. Anomukseen ei suostuttu. Perusteluna oli valvonnan vaikeus. Samassa vastauksessa ilmoitettiin Pääskyvuoren pian saavan urheilukentän.

Urheilukentän rakentamiseen hyväksyttiin ensi kerran määräraha vuonna 1963. Kesti kuitenkin vielä muutaman vuoden, ennen kuin kenttää alettiin rakentaa. Tämän lisäksi koululle rakennettiin oma kenttä.

KATU- JA VIEMÄRIKORVAUKSET

Pääskyvuoren omakotitalot eivät olleetkaan omakotitaloja

Turun kaupunginvaltuusto päätti kokouksessaan 27.11.1967 vapauttaa omakotitontit silloisen rakennuslain 921 §:n nojalla katukorvausvelvollisuudesta ja myöntää 20 %:n alennuksen viemärikorvauksiin. Asiasta oli Turun Omakoti- ja pienkiinteistöyhdistys tehnyt esityksen useiden Omakotiyhdistysten, mm. Pääskyvuoren Omakotiyhdistyksen, aloitteesta.

Samassa yhteydessä kaupunginvaltuusto päätti, että "omakotitontilla tarkoitetaan tonttia, jolle asemakaavan mukaan saa rakentaa enintään kolme asuntoa käsittävän rakennuksen ja jonka rakennusoikeus on enintään 250 m²".

Kun tätä päätöstä alettiin toteuttaa vuonna 1969, niin koki moni omakotitalon omistaja ikävän yllätyksen. Talo ei ollutkaan kaupunginvaltuuston päätöksen mukaan omakotitalo. Kaavamuutoksilla rakennusoikeutta oli lisätty niin, että se ylitti tuon maagisen 250 m²:n rajan. Tällaisia tapauksia oli eri puolilla kaupunkia. Erityisen raskaasti se koski Pääskyvuoren kaupunginosaa. Siellä ei ollut montakaan tonttia, joiden rakennusoikeus ei olisi ylittänyt tuota 250 m²:n rajaa. Useimmat eivät kuitenkaan olleet rakentaneet puoltakaan tuosta määrästä. Eivät he myöskään tienneet mitään rakennusoikeuden lisäyksestä, mikä oli tapahtunut rakentamisen jälkeen ja josta ei oltu tontin omistajalle mitään ilmoitettu.

Kesäkuussa tuli jo laskuja. Omakotiyhdistyksen johtokunnalle tuli kiire. Heinäkuun 2. päivänä pidettiin Pääskyvuoren Omakotiyhdistyksen ylimääräinen kokous Itäharjulla Harjuntuvassa. Ruokalan sali oli ääriään myöten täynnä Pääskyvuoren Omakotiyhdistyksen jäseniä.

Kokouksen jälkeen otettiin yhteyttä Keskusyhdistyksen puheenjohtajaan, joka ei kuitenkaan asiasta innostunut. Hän oli sitä mieltä, ettei mitään ole tehtävissä.

Hänen käsityksenään oli, ettei kaupunki tekemiään päätöksiä muuta.

Pääskyvuoren Omakotiyhdistys lähetti kuitenkin kirjelmän keskusyhdistykselle, esittäen ylimääräisen koollekutsumista. Kun epäiltiin, ettei kirjelmä tuota tulosta, niin lähetettiin kolmelle yhdistykselle kirjelmä, jossa myös niitä pyydettiin esittämään kokouksen järjestämistä. Keskusyhdistyksen silloisten sääntöjen mukaan ylimääräinen kokous oli järjestettävä, jos vähintään kolme jäsenyhdistystä sitä tiettyä asiaa varten vaatii. Kaikki kolme yhdistystä lähettivätkin kokousvaatimuksensa, joten vaatijoita oli lopulta neljä yhdistystä.

Kokous oli siten pakko pitää. Se pidettiin Vähäväkisten talon juhlasalissa. Sali oli tupaten täynnä omakotiväkeä. Paikalle oli kutsuttu myös kaikkien valtuustoryhmien edustajat, jotka myönsivät kömmähdyksen sattuneen.

Kokouksen päätöksen mukaisesti Keskusyhdistys toimitti asiasta kaupunginhallitukselle kirjelmän, jossa se esitti tilanteen korjaamista. Lehdistölle annettiin kokouksesta selostus. Lehdet julkaisivat uutisen hyvin huomaamattomasti ja vasta muutaman päivän kuluttua. Poikkeuksen teki Turun Päivälehti, joka julkaisi uutisen seuraavana päivänä etusivullaan.

Pääskyvuoren Omakotiyhdistys katsoi viisaammaksi laatia vielä oman kirjelmänsä, jonka lähetystö vei apulaiskaupunginjohtaja P.Koposelle. Kirjelmästä otettiin lisäksi kopiot kaikille valtuustoryhmille. lisäksi Pääskyvuoren asukkaat jättivät kukin vielä henkilökohtaisen valituksensa.

Nimien keruu ja avustaminen yksityisten henkilöiden valituskirjeiden laatimisessa oli niin suuri työ, ettei johtokunnan jäsenten voimavarat siihen riittäneet. Onneksi johtokunnan avuksi saatiin kaksi ripeää miestä, Erik Koski ja Vihtori Lamminen. Heidät molemmat valittiinkin johtokunnan jäseniksi seuraavan vuoden alusta.

Tilanne korjaantui

Yhdistyksemme ja Keskusyhdistyksen toimet johtivat tulokseen. Kokouksessaan 24.11.1969 kaupunginvaltuusto päätti: Omakotitontilla tässä päätöksessä tarkoitetaan tonttia, jolle asemakaavan mukaan rakentaa enintään kaksi asuntoa käsittävän asuinrakennuksen sekä asumiskäyttöön tarkoitettuja aputiloja. Milloin asemakaava on vahvistettu ennen tämän päätöksen tekoa, sallittu asuntoluku saa olla enintään kolme”.

Samasta asiasta olivat valtuutetut Lauri Ollitervo ja Toivo Fors mm. tehneet valtuustoaloitteen kumpikin erikseen.

Kun asia oli pitkittynyt, se oli myös mutkistunut. Kaupunginvaltuuston muutospäätös tuli vasta marraskuun lopulla ja laskut eräänntyivät vuoden loppuun mennessä. Mikäli halusi saada kertamaksajan 25 %:n alennuksen, niin aikaa oli liian vähän.

Jälleen lähti Pääskyvuoren Omakotiyhdistys asialle. Käännyttiin taas Keskusyhdistyksen puoleen ja pyydettiin sitä esittämään maksuajan pidennystä puolella vuodella. Omakotiyhdistys lähetti jälleen myös oman kirjelmänsä, jossa esitettiin maksuajan lykkäämistä 30.6.1970 saakka, jotta asukkaat ehtisivät hoitaa laina-asiansa pankeissa. Harvallapa olisi ollut mahdollisuutta hoitaa maksua ilman lainanottoa.

Keskusyhdistys tekikin asiasta esityksen, mutta esitti vain kolmen kuukauden lykkäystä. Kaupunginhallitus puolestaan esitti maksuajan pidennystä helmikuun loppuun saakka. Kaupunginvaltuusto päätti kuitenkin Pääskyvuoren Omakotiyhdistyksen esittämällä tavalla eli maksuaikaa siirrettiin 30.6.1970 saakka. lisäksi ne, jotka olivat maksaneet joulukuussa kymmenvuotisesta maksusta ensimmäisen erän, saivat myönnetyn 25 %:n alennuksen, jos maksoivat loppuerän tähän uuteen määräaikaan mennessä.

Vuotuiserien korotukset

Vielä ei asia kuitenkaan päättynyt. Ne, jotka maksoivat laskunsa kymmenen vuoden aikana vuotuiserinä, saivat myöhemmin eriinsä tuntuvat korotukset. Korotus oli vuonna 1971 70 %. Tämä ei asukkaiden mielestä ollut oikeudenmukaista. Maksuerien nousua perusteltiin kustannustason nousulla. Asukkaat ihmettelivät, kuinka kustannus tason nousu voi vaikuttaa takautuvasti jo aikoja sitten rakennettuihin viemäreihin. Pelkkä inflaatiotarkistus olisi vielä ymmärretty.

Tämän johdosta Pääskyvuoren Omakotiyhdistys teki esityksen asiantilan korjaamiseksi, niin että ainoastaan inflaatiotarkistuksen verran saisi osamaksuja korottaa. Asiasta kirjoitettiin myös sanomalehtiin. Ne julkaisivat kirjoitukset yleisönosastoissaan. Tämä asia kuitenkin hävitettiin ja maksut perittiin korotettuina.

Katumaksulaki

Jälleen rakennuslakeja muutettiin 1970-luvun lopulla. Säädettiin mm. erillinen katumaksulaki. Sen säätämät katumaksut tulivat perintään ensimmäisen kerran vuoden 1981 lopulla.

Lakia oli valmisteltu pitkään, mutta se hyväksyttiin eduskunnassa kuitenkin hätiköiden. Näin laki sisälsi runsaasti epäoikeudenmukaisuuksia. Vanhan rakennuslain mukaan kiinteistöjen oli maksettava kadun rakentamisesta, josta omakotitalot Turussa oli kaupunginvaltuuston päätöksellä vapautettu, kuten edellä on kerrottu. Niissäkin kunnissa, joissa maksu vanhan rakennuslain mukaan perittiin, niin se tapahtui kertamaksuna tai osamaksuina kymmenen vuoden aikana. Uusi katumaksu sen sijaan oli jatkuvaa, vuosittain toistuvaa maksua, ollen lähinnä kunnossapitomaksua.

Katumaksua perittiin kuitenkin vain kaava-alueiden kiinteistöiltä. Kaava-alueen takaa saattoi päivittäin kulkea raskasta liikennettä kaava-alueen katua pitkin. Silti tämän liikenteen harjoittajat eivät joutuneet maksamaan katumaksua, vaikka rasittivat katua huomattavasti. Sen sijaan kaava-alueen kadun varrella saattoi joku iäkäs leskirouva omistaa omakotitalon, mutta jolla ei ollut edes polkupyörää. Silti hän joutui maksamaan katumaksun, vaikka ei katua rasittanutkaan.

Pääskyvuoren Omakotiyhdistyksen aloitteesta järjesti Turun Pientalojen Keskusjärjestö 12.11.1981 kaikkien jäsenjärjestöjen johtokuntien yhteisen kokouksen Maarian VPK:n talolla. Tilaisuus oli osa koko maata käsittävää, Suomen Pienkiinteistöliiton organisoimasta kampanjasta, katumaksulain epäoikeudenmukaisuutta vastaan.

Kokous päätti lähettää jokaisesta yhdistyksestä yhden edustajan Eduskunnan eteen 17.11. kokoontuvaan suurlähetystöön. Pääskyvuoren Omakotiyhdistyksen edustajaksi valittiin Erik Koski.

Eduskuntaryhmien tapaamisen jälkeen lähetystö jaettiin pienempiin ryhmiin, jotka kävivät Sisäasiainministeriössä (silloinen sisäministeri oli myös pääministerin

*Erik Koski
varapuheenjohtaja vuosina 1976-1979
puheenjohtaja 1980-1984
johtokunnan jäsenyyttä 15 vuotta
liiton hallituksessa vuosina 1982-1987*

sijainen), Kaupunkiliitossa, Kunnallisliitossa ja eri työmarkkinajärjestöissä. Erik Koski johti sitä ryhmää, joka kävi SAK:ssa.

Epäkohdat ainakin osittain myönnettiin. Tehtäviä muutoksia varten asetetun komitean mietintö oli täynnä eriäviä mielipiteitä. Asiaa ei koskaan tuotu uuteen eduskuntakäsittelyyn. Hukkaan ei lähetystön käynti kuitenkaan mennyt. Liiton esityksen mukaisesti maksut jäädytettiin 2/3 tasolle kahdeksi vuodeksi. Myöhemmin aikaa jatkettiin ja sille tasolle se sitten jäikin, kunnes katumaksulaki kumottiin ja tilalle tuli kiinteistöverolaki.

YHTEISTOIMINTAA

Paikallista yhteistyötä

Pääskyvuoren kaupunginosaa ja sen lähiympäristöä koskevissa asioissa omakotiyhdistys pyrki yhteistoimintaan muiden yhteisöjen kanssa aivan alusta lähtien. Tärkein yhteistyökumppani oli Itäharjun Omakotiyhdistys. Vähän myöhemmin tulivat kuvioihin lisäksi Turun Nummen Kiinteistöyhdistys, Vaalan Omakotiyhdistys, paikalliset asunto-osakeyhtiöt ja Laukkavuoriseura.

Yhteydenpidot olivat kuitenkin varsin hajanaisia ja koskivat vain yhtä asiaa kerrallaan. Oli kuitenkin asioita, joiden katsottiin vaativan kiinteämpää yhteistoimintaa. Sellaisia olivat ajankohtaisiksi muodostuneet liikennekysymykset.

Tästä syystä Pääskyvuoren Omakotiyhdistys kutsui koolle kokouksen Pääskyvuoren kouluun 7.5.1979. Kokoukseen olivat lähettäneet edustajansa Vaalan Omakotiyhdistys, As oy Hurttivuori, As. oy. Satakielenpuisto, Laukkavuoriseura ja Lausteen alueen yhteistyöelin.

Samana iltana oli kaupunginvaltuustossa esillä itäisiä alueita koskevia liikennejärjestelyjä. Ennen kokouksia kävivät Pääskyvuoren Omakotiyhdistyksen varapuheenjohtaja Erik Koski ja sihteeri K.E.Nurmirinta kaikkien valtuustoryhmien puheilla, ilmoittaen samana iltana pidettävästä kokouksesta, luvaten toimittaa kokouksen päätökset myöhemmin valtuustoryhmille.

Yhteisessä kokouksessa sovittiin kirjelmässä esitettävät asiat. Niitä olivat: liikennevalot Littoistentie-Kalevantien tärkeimpiin risteysiin. Näistä ensimmäisellä tilalla katsottiin olevan Kalevantien-Jaanintien risteys, jossa oli sattunut useita vakavia onnettomuuksia. Muita asioita olivat, alikulkutunneli Karjaan radan alitse Varissuonkujasta Teijonkadulle, suoja-aita molemmin puolin rataa Jaanintiestä Kaarinan rajalle saakka sekä Rastaantien rakentaminen kevyelle liikenteelle.

Kirjelmän laatijoiksi nimettiin Erik Koski, Raine Tuominen ja K.E.Nurmirinta.

Saman kokouksen päätöksellä päätettiin perustaa vapaamuotoinen Itäisten alueiden yhteistyötoimikunta. Sen puheenjohtajaksi valittiin Erik Koski. Jäseniksi jokainen yhteisö nimeää yhden edustajan. Mukaan päätettiin pyytää myös Varissuoseura.

Muutaman vuoden tämä yhteistyötoimikunta toimi, mutta hiipui pian ripeän alun jälkeen. Kokouksia ei enää saatu kokoon. Kokouspaikalla saattoi olla Koski yksin tai korkeintaan sinne tuli yksi jäsen hänen seurakseen.

Näistä tavoitteista on toteutunut ensin liikennevalot Kalevantien ja Jaanintien risteykseen ja myöhemmin Littoistentien-Kotkankadun-Satakielenkadun risteysiin sekä Rastaantien kevyen liikenteen väylä. Suoja-aita radan varteen ja alikulkutunneli ovat toteutumatta.

Kaupunkikohtainen toiminta

Koko kaupunkia kattavaa yhteistä elintä kaivattiin. Niinpä Röntämäen Asunnonomistajain Yhdistys kutsui koolle kokouksen ravintola Pyöreään kulmaan 13.12.1948. Pyöreä kulma sijaitsi Yliopistonkadun ja Humalistonkadun kulmauksessa, Kutsun olivat saaneet kaikki Turussa toimivat omakotiyhdistykset. Kutsua noudatti 12 yhdistystä.

Yksimielisesti kokous päättikin keskuselimen perustaa. Sen nimeksi hyväksyttiin Turun Omakoti- ja Pienkiinteistöyhdistysten keskusyhdistys r.y. Ensimmäiseksi puheenjohtajaksi valittiin Ivar Saarinen Röntämäen Asunnonomistajain Yhdistyksestä. Hän hoiti tätä tehtävää 19 vuotta. Ensimmäinen sihteeri, Otto Ruohonen oli lyhyehkön ajan, mutta toisessa tehtävässään, rahastonhoitajana sitäkin pitempään, peräti 23 vuotta. Hän oli perustajajäsenistä pisimpään johtokunnan jäsenenä.

Kyllä Pääskyvuoren Omakotiyhdistyksen kutsun sai perustavaan kokoukseen, mutta silloin ei vielä oltu kypsiä liittymään. Keskusyhdistys lähetti vuosikokouksensa edellä useita kertoja kehoituksia jäseneksi liittymiseksi. aina kuitenkin päädyttiin tarkkailijan lähettämiseen Keskusyhdistyksen vuosikokoukseen.

Liittyminen oli jälleen esillä Pääskyvuoren Omakotiyhdistyksen vuosikokouksessa 1954. Jälleen ehdotettiin tarkkailijan lähettämistä. Silloin Arvo Rantala pyysi puheenvuoron ja sanoi: "Minä olen ollut tarkkailijana useita kertoja , enkä enää mene, enkä toivo kenenkään muunkaan menevän. Johan ne pitävät meitä tyhminä, kun ei mitään opita.

Turun Pientalojen keskusjärjestön vuosikokouksen osanottajia 1983. Pääskyvuoren omakotiyhdistyksen edustaja Eriks koski pitämässä puheenvuoroa.

Päätös on tehtävä tässä kokouksessa, joko myönteinen tai kielteinen. Minä ehdotan liittymistä”.

Rantalan puheenvuoroa kannatettiin. Tehtiin kannatettu vastustava ehdotus. Asiasta oli äänestettävä. Äänestyksen tulos oli 17 puolesta ja 14 vastaan. Siitä asti on Pääskyvuoren Omakotiyhdistys ollut aktiivisesti mukana Keskusyhdistyksen toiminnassa. Tosin järjestön nimi on tällä välin vaihtunut ja on nykyisin Turun Pientalojen Keskusjärjestö r.y..

Arvo Rantalasta tuli Keskusyhdistyksen ensimmäinen johtokunnan jäsen Pääskyvuorelta. Johtokunnan jäsenenä hän oli vuosina 1954-1963. Viimeisinä vuosina hän oli myös työvaliokunnan jäsen. Yhdistyksestämme Arvo Rantalaa seurasi Keskusyhdistyksen johtokunnassa Allan Mäkinen vuosina 1964-1972, Erkki Lähdesmäki 1973-1977, Jarmo Vainio 1978-1979, Arvo Lattu 1980 ja Rainer Suomi vuodesta 1981 lähtien.

Näiden johtokunnan jäsenten lisäksi Turun Pientalojen Keskusjärjestön toimintaan on osallistunut Erik Koski nuohousasiantuntijana. Kun Keskusjärjestö sai vuokratuksi, yhdessä Asuinkiinteistöliiton Lounais-Suomen yhdistyksen kanssa, toimitilat talosta Rauhankatu 16 B, niin tarvittavat korjaustyöt tehtiin talkootöinä. Erik Koski oli talkootöiden organisoijana. Useita Pääskyvuoren Omakotiyhdistyksen jäseniä, niin naisia, kuin mihiäkin, osallistui talkootöihin. Toimitilojen käyttöönoton jälkeen Palvelukeskuksessa on ollut päivystys. Pääskyvuorelta päivystykseen on osallistunut Aarre Numminen.

Toimintaa valtakunnallisesti

Opettaja Jaakko H. Hirvi-kunnas kutsui 15.12. 1946 kotiinsa esikaupunkien kiinteistönomistajia neuvottelemaan valtakunnallisen liiton perustamisesta. Neuvottelun seurauksena perustettiin kuusi yhdistystä. Uusi neuvottelukokous pidettiin 16.2.1947 opettaja Jaakko Hirvi-Kunnaan kotona Haagassa. Neuvotteluihin osallistui seitsemäskin yhdistys. Tilaisuudessa asetettiin väliaikainen hallitus, jonka tehtävänä oli lähinnä sääntöjen laatiminen perustettavalle liitolle.

Varsinainen perustava kokous pidettiin 30.3.1947 Helsingissä säätytalossa. Liiton nimeksi hyväksyttiin Esikaupunkien Kiinteistöliitto r.y.. Jo kahden vuoden kuluttua nimi muutettiin. Uusi nimi oli Suomen Pienkiinteistöliitto r.y..

Varsinais-Suomesta ei perustavassa kokouksessa vielä ollut ketään, mutta ensimmäiset liittymiset tapahtuivat kuitenkin varsin pian.

Pääskyvuoren Omakotiyhdistyksen piirissäkin liittymisestä keskusteltiin eri yhteyksissä. Virallisesti asia oli esillä kuitenkin vasta vuoden 1956 vuosikokouksessa. Asiasta käytettiin useita puheenvuoroja, jotka kaikki olivat liittymistä vastustavia. Viimeksi puheenvuoroa käyttänyt totesikin, että tulee yksimielinen päätös, olla liittymättä. Silloin kokouksen puheenjohtaja totesi: "Yksi puheenvuoro on vielä käyttämättä", ja antoi puheenvuoron K.E.Nurmirinnalle.

Puheenvuorossaan Nurmirinta sanoi: "En tee ehdotusta liittoon liittymisestä, vaikka olenkin sen kannalla. Tiedän etukäteen jääväni nyt vähemmistöön. Sanon kuitenkin, niin käy kuin Keskusyhdistyksenkin kanssa, kunhan aikamme jahkataan, niin sitten liitytään.

Vuoden 1957 vuosikokouksessa liittymisasiasia oli jälleen esillä. Kokous pidettiin Helge Lehdon keskeneräisessä omakotitalossa, jossa ei vielä asuttu, mutta lämpö oli jo päällä. Kokoukseen oli pyydetty alustaksi Ivar Saarinen Räntämäen Asumisnomistajain Yhdistyksestä. Ivar Saarinen oli myös Turun Omakoti- ja Pienkiinteistöyhdistysten keskusyhdistyksen puheenjohtaja ja Suomen Pienkiinteistöliiton hallituksen jäsen. Alustuksessaan hän käsitteli liiton toimintaa.

Alustuksen jälkeen K.E.Nurmirinta sai ensimmäisen puheenvuoron, jossa hän esitti liittoon liittymistä. Seuraavassa puheenvuorossa Helge Lehto kannatti lämpimästi Liittoon liittymistä. Sen jälkeen pyydettiin enää yksi puheenvuoro, jossa puheenvuoron käyttäjä ilmoitti vastustavansa Liittoon liittymistä. Kokouksen puheenjohtaja aikoi panna asian äänestykseen, jolloin vastustavan puheenvuoron käyttänyt totesi: "Ei tässä mitään äänestystä tarvita. Minua ei ole kannatettu. Päätös on yksimielinen, mutta minä eroan yhdistyksestä".

(Kolmen vuoden kuluttua tämä sama henkilö ilmoitti harkinneensa asiaa uudelleen ja liittyvänsä takaisin omakotiyhdistyksen jäseneksi. Hän maksoi vielä taannehtivasti

*Kalle Eino Olavi Nurmirinta
Pääskyvuoren omakotiyhdistyksen
varapuheenjohtaja v. 1954 - 1955
sihteeri v. 1956 - 1984
puheenjohtaja v. 1985 - 1991
Liiton hallituksessa 1964 - 1966 ja 1971 - 1976
Liittovaltuustossa 1976 - 1987
piiris sihteeri v. 1976-1995
yhdistyksen johtokunnan jäsenyyttä 40 vuotta
kunniapuheenjohtaja 1992
* 21.6.1920 + 16.7.1995*

kolmen vuoden jäsenmaksut.)

Ivar Saarinen onnitteli yhdistystä päätöksen johdosta, mutta totesi yhden kohdan yhdistyksen säännöissä vaativan muutosta ennen kuin liitto voi jäsenyyden hyväksyä.

Saarisin esittämä kohta muutettiin, mutta säännöt palautettiin liitosta ja palautuskirjeessä mainittiin toisenkin kohdan olevan liiton sääntöjen suhteen puutteellinen.

Tämän jälkeen todettiin sääntöjen kokonaisuudessaankin olevan jo vanhentuneet. Niin ne päätettiin uusiksi kokonaan. Kalle Tuomi ja K.E.Nurmirinta tekivät uuden sääntöluonnoksen, joka hyväksyttiin ensin johtokunnassa ja sen jälkeen kahdessa yhdistyksen kokouksessa. Oleellisin muutos entisiin sääntöihin verrattuna oli vuosikokouksen muuttuminen kahdeksi kokoukseksi, jolloin henkilövalinnat tehdään syyskokouksessa ja varsinaisessa vuosikokouksessa käsitellään toimintakertomus ja tilit. Toimintavuosi muuttui samalla kalenterivuodeksi.

Vuoden 1958 alusta Pääskyvuoren Omakotiyhdistys oli täysivaltainen Suomen Pienkiinteistöliiton jäsen. Siitä asti on yhdistys ollut varsin kiinteästi mukana Suomen Pienkiinteistöliiton toiminnassa. Kaikkiin liiton vuosikokouksiin, myöhemmin liittokokouksiin, on osallistuttu lähes täyslukuisesti. Hyvin monia aloitteita on myös tehty niin liittokokouksille kuin liittovaltuustollekin. Useimmat ovat tulleet myös hyväksytyksi liiton päättävien elinten kokouksissa. Useat ovat tulleet ainakin osittain hyväksytyksi valtakunnankin päättäjien taholta.

Lisäksi Pääskyvuoren Omakotiyhdistyksellä on useasti ollut edustus liiton elimissä. Liiton hallituksen jäsenenä ovat olleet K.E.Nurmirinta vuosina 1964-1966 ja 1971-1976 ja Erik Koski vuosina 1982-1987. Liittovaltuuston jäsenenä ovat olleet K.E.Nurmirinta vuosina 1976-1987 ja Jaakko Järvinen vuodesta 1988 ja on edelleen.

Liiton alatoimikuntien työhön yhdistyksemme jäseniä osallistunut. K.E.Nurmirinta

oli kolmeen otteeseen sääntötoimikunnan jäsenenä ja sihteerinä. Erik Koski toimi nuohoustoimikunnan jäsenenä sellaisella menestyksellä, että hänen laatimansa nuohousoasetusesitys tuli hyväksytyksi sellaisenaan liiton päättävissä elimissä ja lähes sellaisenaan myös sisäasiainministeriössä. Eeva Nurmrinta toimi liiton naistoitimikunnassa kuusi vuotta, josta ajasta kolme vuotta sihteerinä.

Toimintaa piirijärjestössä

Suomen Pienkiinteistöliiton suuri sääntöuudistus oli ollut vireillä useita vuosia. Vaasassa keväällä 1973 sääntömuutos oli esillä liiton vuosikokouksessa. Siellä se kuitenkin palautettiin uuteen valmisteluun.

Hallituksen sääntötoimikunta teki sääntöesitykseen vuosikokouksen edellyttämät muutokset. Asian jouduttamiseksi hallitus kutsui koolle ylimääräisen edustajainkokouksen 22.11.1973 Helsingin Kauppakorkeakoululle. Sääntömuutos oli silloisten sääntöjen mukaan käsiteltävä kahdessa kokouksessa. Lopullinen päätös olisi siten voitu tehdä normaalissa vuosikokouksessa 1974.

Ylimääräinen kokous hyväksyi sääntömuutoksen yksimielisesti, kun vastustajat poistuivat kesken kokouksen.

Toiseen käsittelyyn sääntömuutos tuli Kuusankoskella 18-19.5.1974 pidetyssä vuosikokouksessa. Vieläkin sääntöjen muutos tuli hylätyksi, yhden äänen puuttuessa määräänemmistöä.

Silloisen toimintatavan mukaan ensimmäisenä kokouspäivänä valittiin jaostot valmistelevan seuraavan päivän käsittelyyn tulevia asioita. Yksi näistä jaostoista oli talous- ja järjestöjaosto. Sen kokoonkutsujaksi määrättiin liiton taloudenhoitaja Niilo Taimela. Järjestäytyessään jaosto valitsi puheenjohtajakseen Kaarlo Rautiaisen Oulusta ja sihteerikseen K.E.Nurmirtinnan Turusta. Toisena turkulaisena jaostossa oli Otto Ruohonen.

Järjestöasioiden kohdalla K.E.Nurmirtinta teki ehdotuksen jonkinasteisen piiritoiminnan aloittamisesta. Hän perusteli esitystään: "Vaikka sääntöuudistus tällä kertaa kariutuikin niukkaakin niukemmalla äänimäärällä, niin se toteutuu melko varmasti vuoden 1975 vuosikokouksessa. kun uutena muotona liiton organisaatiossa on piiritoiminta, niin olisi tarpeen olla jo ajoissa valmiuksia tähän". Nurmirtinnan esitys hyväksyttiin yksimielisesti. Seuraavana päivänä se hyväksyttiin myös varsinaisessa vuosikokouksessa. Se kirjattiin toimintasuunnitelmaan seuraavalla lausekkeella: "Liiton organisaatiota kehitetään tehostamalla alueellista toimintaa.

Nurmirtinta selosti Pääskyvuoren Omakotiyhdistyksen kokouksessa liiton vuosikokoustopahtumia ja vuosikokouksen päätöstä alueellisen toiminnan aloittamisesta. Kokous hyväksyi yksimielisesti piirijärjestön perustamisen ja valitsi K.E.Nurmirtinnan edustamaan yhdistystä piiriä koskevissa neuvotteluissa.

Ensimmäinen piirijärjestön perustamiseen tähtäävä kokous pidettiin 30.11.1974 Ravintola Kristiinan kabinetissa K.E.Nurmirinnan koolle kutsumana. Avauspuheenvuorossaan hän ehdotti väliaikaisen piiritoimikunnan perustamista. Häntä kannatti Aarne Sitro Turun Nummen Kiinteistöyhdistyksestä. Hän kertoi ottaneensa asian esille myös liiton hallituksen työvaliokunnassa, jossa asiaa puollettiin. Asiaa kannatti myös kokouksen puheenjohtajaksi valittu Oiva Kallio sekä Uudenkaupungin Omakotiyhdistyksen edustajat. Martti Seppälä Vaalasta ilmoitti kannattavansa suoraan piirijärjestön perustamista, mutta vasta sen jälkeen, kun liiton sääntöuudistus on toteutunut. Muut olivat vastaan. Kompromissina tehtiin päätös kolmejäsenisen toimikunnan perustamisesta. Sen tehtäväksi annettiin sääntöjen laatiminen ja tarvittaessa yhdistysten edustajain koollekutsuminen.

Toimikunnan puheenjohtajaksi ja koollekutsujaksi nimettiin K.E.Nurmirinta jäseniksi Martti Seppälä ja Tauno Pohjola Nummen yhdistyksestä.

Liiton sääntöuudistus hyväksyttiin lopultakin vuosikokouksessa Järvenpäässä 31.5-1-6-1975. Tosin vieläkin palauttamista esitettiin, mutta se sai äänestyksessä vain 7 ääntä. Säännöt hyväksyttiin sen jälkeen yksimielisesti.

Toisessa käsittelyssä ne tulivat hyväksytyiksi 8.11.1975 pidetyssä ylimääräisessä edustajain kokouksessa.

Uusitut säännöt tulivat ensi kertaa käyttöön Seinäjoella 12-13.6.1976. Ennen tätä liitokokousta edellytettiin piireiltä jo jonkinlaista toimintaa. Valittiinhan liiton hallituksen ja liittovaltuuston jäsenet piirien asettamista ehdokkaista.

Suomen Pienkiinteistöliiton hallituksen jäsenet K.E.Nurmirinta, Matti Ilola, Lauri Tuominen ja Aarne Sitro kutsuivat Turun piiristä (Varsinais-Suomesta) jäsenyhdistykset kokoukseen Hotelli Turun kabinettiin 11.5.1976.

Kokouksessa Aarne Sitro esitti piirijärjestön perustamista. Kuitenkaan ei oltu vielä valmiita piirijärjestön perustamiselle. Sen sijaan päätettiin perustaa Suomen Pienkiinteistöliiton Väliaikainen Turun piiritoimikunta. Piiritoimikuntaan valittiin neljä jäsentä; puheenjohtaja Aarne Sitro, sihteeri K.E.Nurmirinta sekä jäsenet Matti Ilola ja Lauri Tuominen.

Tällaisena piirin toiminta jatkuikin vuoteen 1982. Väliaikaisen piiritoimikunnan koolle kutsumana pidettiin piirijärjestön perustava kokous Turun Työväen Säästöpankin kokoushuoneessa Kivikukkarossa Yliopistonkatu 29 b maanantaina 27. päivänä 1982. Pitkän ja monipuolisen keskustelun jälkeen piirijärjestö päätettiin yksimielisesti perustaa. Tässä vaiheessa piiritoimikuntaan valittiin vain viisi jäsentä. Aarne Sitro Turun Nummen Asunnonomistajain Yhdistyksestä puheenjohtajana, K.E.Nurmirinta Pääskyvuoren Omakotiyhdistyksestä sihteerinä sekä jäsenenä Lauri Tuominen Vaalan Omakotiyhdistyksestä, Kalevi Nyman Turun Asemies-Omakotiyhdistyksestä ja Aate Aarnio Uudenkaupungin Omakotiyhdistyksestä. Piirijärjestön nimeksi hyväksyttiin Suomen Pienkiinteistöliiton Varsinais-Suomen Piirijärjestö.

Saamansa tehtävän mukaisesti toimikunta laati piirijärjestölle säännöt ja kutsui koolle kokouksen Osuuspankki Yhteistuen kokouhuoneeseen 23.2.1983. Kokouksessa vahvistettiin piirijärjestön säännöt ja valittiin piiritoimikunta. Kun hyväksytyjen sääntöjen mukaan henkilövalinnat tehdään syyskokouksessa, niin nyt valittiin vain puheenjohtaja ja seitsemän jäsentä.

Ensimmäinen sääntömääräinen syyskokous pidettiin Kemira Oy:n kokoustiloissa Uudessa kaupungissa 29.10.1983.

Piirijärjestö päätettiin rekisteröidä 17.10.1990 pidetyssä syyskokouksessa. Yhdistysrekisterissä säännöt vahvistettiin 20.2.1992.

Koko tämän pitkän ja monimuotoisen prosessin aikana Pääskyvuoren Omakotiyhdistystä on edustanut K.E.Nurmirinta. Hän on toiminut koko ajan myös piirisihteerinä. Piiritoimikunnan kokouksiin osallistui myös Erik Koski vuosina 1984-1987 liiton hallituksen edustajana. Erik Koski Toimi lisäksi maakuntapäivätoimikunnan puheenjohtajana vuosina 1980-1981 ja K.E.Nurmirinta jäsenenä. Sääntömääräisiin kevät- ja syyskokouksiin ovat osallistuneet, edellä mainittujen lisäksi, Jaakko Järvinen, Raija Hukkanen ja Reijo Kokkala. Jaakko Järvinen valittiin myös piiritoimikunnan varajäseneksi vuonna 1994.

VEROT JA MAKSURASITTEET

Asuntotulovero

Pääskyvuoren kaupunginosan asukasluku moninkertaistui 1970-lukua lähestyttäessä. Palvelut eivät kuitenkaan seuranneet kehityksen mukana. Palvelujen puute olikin asukkaiden huolen aiheena. Tähän Pääskyvuoren Omakotiyhdistys pyrki aktiivisesti saamaan aikaan parannusta.

Palvelujen vajavaisuudesta huolimatta Pääskyvuoren kaupunginosa oli ryhmitelty kiinteistöverotuksessa II alueeksi. Vyöhykkeitä oli kaikkiaan kolme.

Tämä ei ollut Pääskyvuoren asukkaiden mielestä oikeudenmukaista. Pääskyvuoren Omakotiyhdistys teki aloitteen Suomen Pienkiinteistöliitolle, että tämä ryhtyisi toimenpiteisiin asuntotuloverotuksen poistamiseksi. Eihän asuminen yhdistyksen mielestä mitään tuloa ole. Muitakin samantapaisia aloitteita oli tehty. Liiton vuosikokouksessa aloite tuli hyväksytyksi.

Turun Omakoti- ja Pienkiinteistöyhdistysten Keskusyhdistys teki esityksen toimenpiteistä, joilla vyöhykeryhmittelyä korjattaisiin oikeudenmukaisemmaksi. Pari muuta yhdistystä oli tehnyt samaan tähtäävän esityksen.

Kuulutuksia

KUULUTUS

Turun kaupungissa aloitetaan kokouksella kaupungin mittausosaston kokoushuoneessa Linnankatu 55, torstaina 18. päivänä huhtikuuta 1968 klo 10 kaavoitusalueiden jakolain 76. §:n mukainen yleisen alueen mittausmittaus, joka suoritetaan 47. §:n 1. momentin edellyttämässä tarkoituksessa katualueiden erottamiseksi kaupungin omistukseen sekä jonka yhteydessä mahdollisesti suoritetaan epäselvien rajojen määrittämisiä ja poistetaan mitattaviin alueisiin kohdistuvia rasitteita.

mittaus koskee Pääskyvuoren kaupunginosassa Laukkavuorenkadun, Pääskylankadun, Talvikujan ja Talvitiien katualueita. Mitattavat alueet muodostuvat seuraavista kiinteistöistä ja alueista: Lähteenmäki RN:o 1¹¹, Kairisten Alistalo RN:o 1¹¹ ja Puolustuslaitoksen varikko RN:o 1¹¹ Kai-

risen yksinaistaltoa, Kuikkula RN:o 1¹¹. Puolustuslaitoksen varikko RN:o 2¹¹, Tammi RN:o 2¹¹ ja Kylä RN:o 4¹¹ Nummen kylää sekä 28. 2. 1912 maarekisterin merkityssä Nummen jakokunnan isojaonjärjestelyssä N:o 9925 yhteiseksi jätetty tie (litt. VI).

Tähän tilaisuuteen kutsutaan saapumaan kaikki asianomaiset kiinteistönomistajat ja rajanaapurit sekä rasite-, vuokra- tai muun nautintaoikeuden haltijat ja kehoitetaan heitä ottamaan mukaansa toimituksen alaisia kiinteistöjä koskevat kartat ja asiakirjat sekä esittämään selvitys on. ras- tai muusta oikeudestaan.

Samalla huomautetaan, ettei asianosaisten poissaolo estä toimituksen suorittamista.

Turussa huhtikuun 4 päivänä 1968.

Antti Jaakkola
kiinteistöinsinööri

Mittausosasto, Linnankatu 55
puh. 20567/244

Ylläolevalla kuulutuksella kutsuttiin Pääskyvuoren kiinteistönomistajia katumaan ilmaisluovutusta koskevaan kokoukseen.

Esityksen perusteella Keskusyhdistys nimesi toimikunnan laatimaan esitystä uudeksi vyöhykejaoksi ja nimesi V.Leinosen toimikunnan kokoonkutsujaksi. Toimikunnan järjestäytymiskokouksessa Pääskyvuoren Omakotiyhdistyksen edustaja

K.E.Nurmirinta valittiin toimikunnan puheenjohtajaksi ja edellä mainittu V.Leinonen sihteeriksi.

Toimikunta kokoontui lukuisia kertoja tutkien karttoja ja vertaillen palveluja ja liikenneolosuhteita. Toimikunnan jäsenet oli valittu eri puolilta kaupunkia, joten he tunsivat hyvin alueensa lähiympäristöineen. Saatuaan työnsä valmiiksi toimikunta antoi esityksensä, jonka Keskusyhdistys toimitti verottajalle.

Verottaja palautti kuitenkin esityksen takaisin käsittelemättä. Palauttamisen syynä oli vyöhykerajojen määrittely katujen mukaan. Verottajan mielestä sen olisi pitänyt perustua kaupunginosiin, kortteleihin ja joissakin tapauksissa jopa tontteihin.

Toimikunnalla alkoi uusi valtava työ. Työ kuitenkin keskeytettiin, kun Suomen Pienkiinteistöliiton vuosikautia kamppailema asuntotulon verotus osittain poistettiin. Laki hyväksyttiin toukokuussa 1973. Sen mukaan enintään 100 000 markkaa verotusarvoltaan olevat kiinteistöt vapautuivat asuntotuloverosta. Tämän arvon ylittävältä osalta verotus oli 3%.

Laki oli Suomen Pienkiinteistöliitolle melkoinen saavutus, vaikka se ei aivan liiton esittämässä muodossa toteutunutkaan. Lain säätäjän tarkoituksena oli verottaa vain ns. luksusasuntoja. liiton esityksessä lähdettiin siitä että, jos jokin raja oli oltava, niin sen pitää perustua neliöihin, eikä markkamääriin. Neliöitä ei inflaatio syö kuten markkoja. Rajoiksi liito esitti 150 m² ja jokaisesta lapsesta lisää 20 m².

Liiton esitys oli hyvin perusteltu, sillä 1975 verotuksen kohteeksi vakinaisesta asunnostaan oli joutunut 5 141 taloutta, mutta jo 1983 114 336 taloutta. verotuskohteiden määrä kasvoi jatkuvasti, vaikka liito teki jatkuvasti esityksiä verotusrajan nostamiseksi. Vaikka rajaa ajoittain nostettiin, niin se ei vastannut edes inflaatiokehitystä. vuonna 1992 verotuksen piirissä oli jo aivan tavallisia omakotitaloja. Tällöin kiinteistöveron käyttöönnoton seurauksena asuntotuloverotus kumottiin.

Katumaan ilmaisuus

Hutikuussa 1968 lehdissä oli kuulutus, jolla määrättyjen katujen varsilla olevat kiinteistönomistajat kutsuttiin kaupungin mittausosaston kokouhuoneeseen 18.4.1968.

Kuulutuksessa mainitut pykälät tarkoittivat ilmaisuusvelvollisuutta tonteista katualueeksi. Laissa oli vielä ns. kateuspykälä, joka tarkoitti, että sellainen tontinomistaja, jonka tontista ei katumaata oteta, joutuu maksamaan saman verran minkä muut joutuvat luovuttamaan maana.

Tilaisuuteen saapui joukko Pääskyvuoren asukkaita. Mukana olivat muiden ohella naapurukset Väinö Arola ja K.E.Nurmirinta. Jo lähtiessään he olivat sopineet, että Arola ottaa mukaansa lainhuudatuspöytäkirjan. Nurmirinnan vastaava paperi oli lainan antaneessa pankissa.

Alkuseremonioitten jälkeen Arola esitti lainhuudatuspöytäkirjansa, josta luki kohdan 25.10.1946 Kairisten yksinäistalon RN:o 1 108 ja Nummen kylän Kuikkulan tilan RN:o 1 30 omistajien ja Turun kaupungin välillä tehdystä asemakaavasopimuksesta: "Sopimuksen 2. kohdan mukaan tilojen omistajat luovuttavat korvauksetta lainmukaiseksi katumaaksi tulevat alueet asemakaavan mukaisesti sen mukaan ja siinä järjestyksessä kuin tontteja myydään.

Saman kohdan mukaan kaupunki puolestaan antaa sitoumuksen siitä, että näin luovutetun katumaan kohdalla olevan tontin omistaja ei ole velvollinen kaupungille korvaamaan tämän saman katumaan arvoa".

Tämä oli tilaisuuden puheenjohtajalle täysin uutta. Hän ei tuntenut edellä mainittua sopimusta. Hän totesi kuitenkin, että asia on Rinteen perikunnan maista erotettujen tontinomistajien kohdalta selvä ja he voivat poistua kokouksesta.

Muiden osalta asian käsittelyyn tuhraantui koko päivä. Lopputulos oli kuitenkin se, että kaikki vapautuivat katumaan ilmaislouvutuksesta Pääskyvuorella, koska kaupunginosan tonteista suurin osa kuului mainitun sopimuksen piiriin.

Jätevesimaksut

Vuonna 1972 valmisteltiin jätevesilakia. Kaupunki antoi määräyksen talokohtaisten liete-kaivojen (tankkien) täyttämistä viemärikerkeuteen ja tämän korkeuden valamisesta betonilla. Pääskyvuoren Omakotiyhdistyksen aloitteesta Keskusyhdistys järjesti suuren kokouksen Wähäväkisten talon juhlasaliin 27.11.1972 käsittelemään jätevesiasiaa.

*Tuure Hovi
varapuheenjohtaja vuosina 1964-1972
rahastonhoitaja vuosina 1975-1982
johtokunnan jäsenyyttä 32 vuotta
kunniajäsen v. 1992*

Kokous oli kerännyt paikalle runsaasti omakotiväkeä. Siellä Pääskylvuoren Omakotiyhdistyksen puheenjohtaja Arvo Rantala esitti yhdistyksensä kannanoton jätevesiasiassa: "Yhdistyksemme kannanoton mukaan olemme valmiit maksamaan jätevesimaksua kohtuullisesti. Kohtuus on mielestämme se, ettei vuotuinen jätevesimaksu saa nousta nykyisiä kustannuksia korkeammaksi, siis sen verran mitä nykyisin maksaa tankkien tyhjennys ja vuotuinen tarkastusmaksu. Mittarin näyttämä puhtaan veden kulutus ei mielestämme ole oikea mittapuu jäteveden määrän laskemiseen. Keskikaupungilla menevät sadevedetkin viemäriin. Omakotialueilla sen sijaan puhdasta vettä käytetään runsaasti kasteluun. Se vesi ei mene viemäriin, vaan antaa silmän iloa muillekin kuin tontin omistajalle".

Rantalan puheenvuoro sai yleistä kannatusta. Ilmeni kuitenkin, ettei monessakaan yhdistyksessä oltu vielä käsitelty asiaa. Paikalle saapuneista kaupunginvaltuutetuista jotkut arvelivat olevan vaikeaa arvioida kasteluun käytetyn veden määrää.

Tankkien poistamisen arveltiin aiheuttavan mahdollisesti viemäreiden tukkeutumista. Oltiin sitä mieltä, ettei pääjohtojen tukkeutumista pidä laskuttaa tontinomistajia.

Nuohoustaksat

Nuohouskohteet olivat huomattavasti vähentyneet keskuslämmityksen ja sähköliesien käyttöönoton seurauksena. Nuohoojamestarit pelkäsivät tulojensa vähenemistä. He tekivätkin Sisäasiainministeriölle esityksen uudeksi nuohousasetukseksi. Ministeriö hyväksyi asetuksen vuonna 1979. Asetuksella moninkertaistettiin nuohousmaksuja ja otettiin pakollisten nuohouskohteiden piiriin kohteita, joilla ei ollut, asiantuntijoiden mukaan, mitään tekemistä paloturvallisuuden kanssa. Tällaisia kohteita olivat mm. saunan kiukaat ja padat sekä ilmanvaihtohormit. Lisäksi siihen kuului keskuslämmityskattila. Viimemainitun puhdistukseen ei suinkaan riittänyt pari kertaa vuodessa tapahtuva nuohoojan suorittama puhdistus. Puhdistus asiakkaan toimesta oli toimitettava huomattavasti useammin, lähes viikoittain, lämpötaloudellisista syistä.

Laskutuskäytäntökin oli tämän asetuksen aikana erittäin kirjavaa. Löytyi esimerkkejä, jolloin toisesta täysin yhdenvertaisesta kohteesta oli laskutettu 152 mk ja toisesta 76 mk vuodessa.

Omakotiyhdistys joutui selvittämään paljon näitä laskutusten epäselvyyksiä, kehottaen olemaan tarkkana, ettei laskuteta tekemättömästä työstä.

Suomen Pienkiinteistöliitto lähti asiassa heti liikkeelle. Tuloksena oli uuden nuohoustoimikunnan perustaminen, johon liittokin sai edustajansa. Liittoa toimikunnassa edusti toiminnanjohtaja Reijo Pouri.

Vähän myöhemmin myös liittoon perutettiin nuohoustoimikunta. Sen yhtenä jäsenenä oli yhdistyksestämme Erik Koski, alan asiantuntijana. Hän teki paljon työtä asiassa. Hänen esityksensä tuli liiton nuohoustoimikunnassa hyväksytyä sellaisenaan. Lähes

sellaisenaan sen hyväksyi myös Sisäasiainministeriö. Esityksen kävi sisäasiainministerille luovuttamassa lähetystö liiton puheenjohtajan Aulis Packalenin johdolla. Erik Koski oli mukana lähetystössä valistamassa ministeriä suullisesti.

Uudessa asetuksessa poistuivat pakollisina kohteina saunan padat ja kiukaat sekä muut kohteet, joilla ei paloturvallisuuden kannalta ollut mitään tekemistä. Asetus määritteli vain nuohouskohteiden yksiköt. Yksikköjen hinnat jäivät kuntien päätäntävaltaan.

Yksikköhintojen määrittelyssä käännyttiin Turun Pientalojen Keskusjärjestön puoleen. Tällöin Erik Koski teki yhdessä TPK:n silloisen puheenjohtajan Taisto Suvannon kanssa mittavan työn kartoittaen koko kaupungin omakotialueiden nuohouskohteet. Laskelman perusteella Keskusjärjestö esitti, ettei korotustarvetta taksoihin ole. Vaikka kaupunginvaltuusto korottikin taksoja, niin esityksen ansiosta korotus jäi varsin kohtuulliseksi.

Naisjaoston väkeä kokoontuneena yhteen vuonna 1995.

NAISTEN TOIMINTAA

Vuoden 1975 syyskokouksessa otettiin esille jaostojen perustaminen yhdistykselle. Ehdotettiin perustettavaksi liikuntajaosto ja naisjaosto.

Liikuntajaoston perustaminen ei kuitenkaan saanut kannatusta. Naisjaosto sen sijaan päätettiin perustaa. Eeva Hovi lupautui naisjaoston vetäjäksi. Niin lähti toiminta alkuun.

Tämä ei toki ollut ihan ensimmäinen kerta, jolloin naiset toimivat. Jo vuonna 1950 naiset järjestivät 1.4. illanvieton. Se oli kuitenkin yksittäistapaus. Mitään jatkuvampaa toimintaa ei siitä alkanut. Toistakymmentä vuotta myöhemmin yritettiin tosissaan naisjaoston toimintaa aloittaa. Sitä perustamaan valittiin kaksi rouvaa, Aaltonen ja Savikko. Toiminta ei kuitenkaan lähtenyt käyntiin.

Toisin kävi tällä kertaa. Jo joulukuussa naiset kokoontuivat pohtimaan toimenpiteitä. Vielä ei mukana ollut kuin kolme naista. Heti seuraavan vuoden alussa, tammikuun 6. päivänä naiset kokoontuivat uudelleen. Se tapahtui samanaikaisesti johtokunnan kokouksen kanssa, mistä muodostuikin pysyvä tapa.

Tähän tammikuun kokoukseen oli kutsuttu vieraaksi Laina Jutila Turun Pientalojen Keskusjärjestön naisjaostosta. Jutila oli siellä naisjaoston puheenjohtaja. Häneltä naiset saivat evästyksiä, miten muiden yhdistysten naisjaostot toimivat.

Vaikka alussa ei naisia kovin runsaslukuisesti mukana ollutkaan, niin toiminta lähti ripeästi alkuun. toukokuussa 1976 naisjaosto järjesti retken Lepaan puutarhaoppilaitoksiin. Ruokailu tapahtui 7 kilometrin päässä Lepaalta sijaitsevassa Liikeliiton loma- ja kurssikeskus Petäyksessä. Paluumatkalla poikettiin vielä Humpvilan lasitehtaalla.

Jaostolla ei aluksi ollut mitään varoja. Hiihtokilpailutoiminta oli loppunut, kuten aikaisemmin on kerrottu. Hiihtokilpailutilille oli kuitenkin jäänyt jonkin verran varoja. Johtokunta teki vuoden 1976 vuosikokoukselle esityksen näiden varojen luovuttamisesta naisoimikunnalle pesämunaksi. Vuosikokous hyväksyi esityksen yksimielisesti, lisäten siihen kuitenkin ponnin, jolla naisjaosto velvoitettiin tarpeen tullen tukemaan rahallisesti pääyhdistystä sitten, kun sillä on varaa siihen.

Alussa Eeva Hovi oli naisjaoston "kaikki kaikessa". Pikkuhiljaa jaoston jäsenmäärä kasvoi noin kahteenkymmeneen. Sellaisena se on sitten pysytellytkin. Joitakin on matkan varrella jäänyt pois, mutta uusia on tullut mukaan saman verran.

Vuonna 1978 jaosto järjestäytyi. Sen puheenjohtajana jatkoi Eeva Hovi, varapuheenjohtajaksi valittiin Seija Salokunnas, sihteeriksi Eira Kujanpää ja rahastonhoitajaksi Eila Haapasalo.

Kuuden vuoden kuluttua toimihenkilöt vaihtuivat. Puheenjohtajaksi valittiin Seija Salokunnas, varapuheenjohtajaksi Helena Rantala, sihteeriksi Anna-Liisa Halmesmaa ja rahastonhoitajaksi Maija Vuorela. Tämän jälkeen toimihenkilöt ovat vaihtuneet useampaankin kertaan, vain Maija Vuorela on ollut koko ajan rahastonhoitajana.

Koko toimintansa ajan naisjaosto on toiminut ripeästi. Se on järjestänyt lukuisia teatterimatkoja ja muita retkiä eri kohteisiin. jokavuotisia tapahtumia ovat olleet Turun Toimipuseerikerholla järjestetyt tanssiaisat. Niissä on tavallisesti ollut muutakin ohjelmaa ja arpajaiset. Vuosittaisia ovat olleet myös syksyisin järjestetyt myyjäiset.

Vuonna 1978 kokoushuoneen vuokra koulussa nousi yli 300%. Naisjaosto maksoi kokoushuoneen vuokran. Sekä johtokunta, että naisjaosto kokoontuivat samanaikaisesti Pääskyvuoren koulun ruokasalissa. Vuonna 1982 neuvotteli naisjaoston varapuheenjohtaja Seija Salokunnas edullisemman kokouspaikan Hurttivuoren seurakuntatalosta. Paitsi taloudellisesta, niin siitä oli myös käytännön etua. Seurakuntatalossa naisjaosto on kokoontunut yläkerrassa ja johtokunta alakerrassa. Kokoukset eivät enää häirinneet toisiaan. Ainoa kielteinen puoli oli, että kokoukset oli aloitettava, seurakunnan omien toimintojen takia, jonkin verran myöhemmin.

Suomen pienkiinteistöliiton vuoden 1982 liittokokous oli Oulussa. Siellä oli ruokailut, majoitukset ym. koottu yhdeksi paketiksi. Paketin hinta oli 500 mk. Lisäksi oli pitkä matka lisäämässä kuluja. Jäsenmäärän perusteella Pääskyvuoren Omakotiyhdistys kolme kokousedustajaa, jotka syyskokous oli valinnut. Yhdistyksellä ei kuitenkaan ollut varaa lähettää kuin kaksi edustajaa. Johtokunnassa päätettiin, että valitut voivat keskenään sopia kutka lähtevät, jotta ei olisi ketään syrjitty. Naisjaosto tuli kuitenkin avuksi ja antoi

Pääskytuoren ja Kaarinan rajan väliin rakennettu suuri Varissuon asunalähiö ja Kaarinan puolelle rakennetut uudet tiet lisäsivät valtavasti Littoistentien liikennettä.

matkaa varten 1500 mk, eli kaikkien pakettimaksun. Varsinaisista yhdistyksen varoista jäi kustannettavaksi vain matkakulut. Näin saatiin kokoukseen täysi edustus.

Paitsi viihteellistä toimintaa, niin naisjaosto on harrastanut myös humanitääristä toimintaa. TYKS:n lasten osastolle jaosto on lahjoittanut monena vuotena leluja lapsipotilaiden viihdyttämiseksi. Vuonna 1993 naisjaosto teki Hirvensalon Moikoiisiin rakennettavan Saattohoitokodin rakennushankkeeseen lahjoituksen, saaden rakennuksen seinätiileen oman laatan.

Kulttuuripuoltakaan ei ole unohdettu. Vuoden 1980 alkupuolella kaupungin kulttuuritoimisto lähetti yhdistyksille kirjeitä, joissa ilmoitettiin kaupungin tukevan kulttuuritoimintaa ja kehoitettiin yhdistyksiä tekemään esityksiä. Myös Pääskytuoren Omakotiyhdistys sai tällaisen kirjeen.

Kirjeen johdosta johtokunta päätti nimetä K.E.Nurmirinnan neuvottelijaksi kulttuuritoimistoon. Kirjelmä lähetettiin edelleen naisjaostolle. He voisivat määritellä mitä lähinnä haluttaisiin harrastaa. Naisjaosto päätti esittää lausuntapiiriin ja nypläyspiiriin perustamista Pääskytuoren koulun tiloihin. Neuvottelijaksi he nimesivät Eeva Nurmirinnan.

Saamansa tehtävän mukaisesti Nurmirinnat kävivät kulttuuritoimistossa, jossa em. piirien perustamiseen suhtauduttiin myönteisesti. Siellä luvattiin varata Pääskytuoren

koulusta tilat ja hankkia ohjaajat. Vai kuitenkin toista vuotta ennen kuin toiminnat päästiin aloittamaan. Ohjaajien etsintä oli vienyt aikaa.

Molemmat piirit toimivatkin alkuun päästyään ripeästi. Osanottajia oli kauempaakin. Vaikka aloite lähti omakotiyhdistyksestä, niin kulttuuritoimiston ehtona oli, että piirit ovat vapaita kaikille halukkaille.

Yli viisivuotisen toimintansa aikana lausuntapiiri piti lukuisia lausuntailtoja ohjaajansa lausuntataiteilija Hilikka Karhun johdolla. Myös nypläyspiiri onnistui hyvin. Sen osanottajista Eila Haapasalo on itsekin ohjannut nypläystä työväenopistolla. Laman ja säästötoimenpiteiden vuoksi piirit kuitenkin lopetettiin.

Naisjaoston aloitteesta toimeenpantiin Pääskylvuoren koulun tiloissa harrastenäyttely 22.-30.3.1986. Näyttely oli laaja ja monipuolinen. Se käsitteli erilaisia käsitöitä, kansallisuuspuvusta alkaen, tauluja, kirjoja ja jopa kellojakin.

Näyttely oli varsin suuritöinen ja sen kestäessä paikalla piti olla aina pari valvojaa ja opastajaa. Tähän osallistui naisjaoston lisäksi koko johtokunta sekä näyttelyille asettajat.

Näyttelyyn kävi tutustumassa paljon vieraita muistakin yhdistyksistä. Oman koulun oppilaat kävivät luokittain opettajiensa johdolla. Avajaistilaisuuteen olivat lehdet lähettäneet toimittajiaan, jotka antoivat lehdissään myönteistä palautetta.

Naisjaoston tämänhetkiset (1994) toimihenkilöt ovat: puheenjohtaja Seija Salokunnas, varapuheenjohtaja Riitta Rantala, sihteeri Sinikka Teini ja rahastonhoitaja Maija Vuorela.

Helsingintien linjaus Kupittaa–Kurkelan välillä.

TIE- JA KAAVA-ASIAT

Kalevantie-Littoistentie

Pääskyvuoren kaupunginosan ja omakotiyhdistyksen ollessa vielä aivan nuoria näytteli omakotiyhdistyksen toiminnassa tiesiat merkittävää osaa. Uutta omakotiasutusta syntyi, eikä kunnan yhteyttä kaupunkiin ollut. Niinpä omakotiyhdistys alkoi pon- nekkaasti kiirehtiä kaavassa olevan Kalevantien-Littoistentien rakentamista.

Kun tie lopulta saatiin, se oli Kalevantien osalta varsin kehnossa kunnossa. Siinä oli kuoppia, joihin sadevedet kerääntyivät pienenkin sateen aikana. Tie oli ympäröivää maastoa alempana. Korjausta haettiin Itäharjun Omakotiyhdistyksen kanssa yhdessä ja erikseen.

Niin tärkeä asia kuin em. väylä Pääskyvuoren asukkaille olikin, niin siitä muodostui myöhemmin myös riesaa. Pääskyvuoren ja Kaarinan väliselle alueelle rakennettiin suuri Varissuon asumalähiö. Lisäksi rakennettiin ohikulkutie ja useita teitä Kaarinan puolelle mm. Kauselantie. Varissuon asukasluvu kohosi nopeasti 12 000 henkeen. Uusien teiden ansiosta liikennettä tuli Paraisilta ja Piikkiöstä asti ja kauempaakin.

Omakotiyhdistys etsi ratkaisua liikenteen vähentämiseksi keskellä omakotialuetta halkovalla Littoistentienellä. Aluksi esitettiin kaavassa oleva Rastaantien nopeaa rakentamista Jaanintielle saakka.

Jaanintienellä liikenne olisi voinut jakaantua Hämeentien tai Uudenmaantien suuntaan tai ylittää Jaanintie Teollisuuskadulle. Tien rakentaminen ei kuitenkaan ehtinyt toteutua ennen kuin sen varteen tuli uutta asutusta. Omakotiyhdistyksen oli tämän takia tarkistettava kantaansa. Ei ollut mitään mieltä ratkaista Littoistentien liikenneongelmaa

Osa alkuperäistä kaavaluonnosta, josta näkee miten läheltä koulua kaavailtu Satumaantie tulisi kulkemaan. Myöhemmin tietä siirrettiin vähän, jolloin se kulkisi Talvite 14 asuinrakennuksen kohdalta.

siirtämällä liikennettä saman asutusalueen toiselle asutulle kohdalle. Niinpä päädyttiinkin esittämään Rastaantien rakentamista kevyelle liikenteelle. Kirjelmä tästä tehtiin yhdessä Laukkavuoriseuran ja eräitten asunto-osakeyhtiöiden kanssa.

Helsingintie

TVH:n suunnitteleman Turku-Helsinki moottoritien toteuttamisesta Turun osalta on ollut voimakasta kädenvääntöä Ohikulku-Kupittaa-linjauksen vaihtoehdoista. Asia oli esillä myös Pääskyvuoren Omakotiyhdistyksen vuosikokouksessa 6.3.1990. Vuosikokouksen yksimielinen kanta oli, ettei ohikulku tie sovi vaihtoehdoksi. Se tietäisi vain lisääntyvää liikennettä ennestäänkin ylikuormitetulle Littoistentielle. Liikennetiheys on jo 19 000 ajoneuvoa vuorokaudessa. Kupittaa-linjaus sen sijaan on omiaan vähentämään olenaisesti Littoistentien liikennettä.

Vuosikokous antoi johtokunnan tehtäväksi esittää Turun kaupunginhallitukselle Kupittaa-linjausta puoltava kanta, jossa kannatetaan ns. apulaiskaupunginjohtaja Juhani Määtän kevennettyä mallia. Siinä moottoritie jatkuu Turun osalla Helsingintienä alempine nopeuksineen ja suojataan melulta ym. haitalta Huhkolan ja Vasaramäen asutusalueet. Samoin Kupittaaan asemaseutu.

Puheenjohtaja K.E.Nurmirinta ja sihteeri Sirkka Koivunen olivat mukana eräitten itäisten alueitten yhdistysten yhteisessä kokouksessa, jossa otettiin yksiselitteisesti kantaa Kupittaa-linjauksen puolesta. Pääskyvuoren omakotiyhdistys otti myös myönteisen kannan maankäytön suunnittelussa Helsingintien linjauksen osalta.

Uudelleen asia tuli esille 1993, jolloin 10 itäisen alueitten yhdistystä tai muuta yhteisöä päättivät patistaa Helsingintien pikaista rakentamista yhtäjaksoisesti Kupittaaalta Paimioon. Asiasta laadittiin kirjelmä, missä ei puhuttu mitään moottoritiestä, vaan Helsingintiestä. Kirjelmän allekirjoittajat olivat aakkosjärjestyksessä seuraavat: Asukasyhdistys Kerttuli, Huhkolan Omakotiyhdistys, Itäharjun Omakotiyhdistys, Itä-Turun neuvottelukunta, Littoisten Asukasyhdistys, Nummenmäen Pientalot, Pääskyvuoren Omakotiyhdistys, Pääskyvuori-seura, Varissuon aluelautakunta ja Varissuuseura.

Kirjelmää lähti viemään 13-henkinen lähetystö Varissuon aluelautakunnan puheenjohtajan Matti Pesolan johdolla. Pääskyvuoren Omakotiyhdistystä edustivat puheenjohtaja Reijo Kokkala ja johtokunnan jäsen Erik Koski. Lähetystön otti vastaan kaupunginhallituksen puheenjohtaja Jukka Mikkola.

Kirjelmän lisäksi lähetystö selvitti Kupittaa-linjauksen vähentävän liikennettä huomattavasti Uudenmaantien, Littoistentien ja Vanhan Hämeentien osalta. Ohikulkutien linjaus sen sijaan lisäisi mainittujen väylien liikennettä.

Puheenjohtaja Jukka Mikkola selvitteli lähetystölle tämän hetkistä tilannetta. Kaupunginvaltuusto on hyväksynyt kaavan vasta Kupittaaalta Jaanintielle saakka. Hän oli selvästikin tyytyväinen lähetystön esittämän kannanottoon. Hän mainitsi olevan harvinaista myönteisen kannan ottamiseen. Yleensä lähetystöt vastustavat jotakin asiaa.

*Reijo Kokkala
puheenjohtaja vuodesta 1992*

*Raija Hukkanen
sihteeri vuosina 1990-2001*

*Jaakko Järvinen
taloudenhoitaja vuodesta 1983
Suomen omakotiliiton liittovaltuus-
ton jäsen vuodesta 1988
piiritoimikunnan varajäsen vuodesta
1994*

Asukkaat vastustavat virkistysalueensa menettämistä

Turun kaupungin keskusvirasto ilmoitti lehdissä 9.11.1991 mm. kiinteistöviraston asemakaavaosastolla vireillä olevasta asemakaavasta ja asemakaavamuutoksesta, koskien Pääskyvuoren aluetta, joka sisältää puolustusvoimien varikkoalueen ja Palometsän puiston osia, sijaiten Pääskyvuoren koulun pohjoispuolella, Suokadun omakotialueen ja Pääskyvuoren varikon välisellä alueella.

Asia tuli ympäristön asukkaille täytenä yllätyksenä. Lähempi tarkastelu vireillä olevasta kaavasta toi esiin tyrmistyttävän seikan; alueen ainoa todellinen virkistysalue oltiin tuhoamassa. Alueen välittömässä ympäristössä asuu noin 20 000 henkeä, joille alue on tärkeä virkistäytymispaikka.

Pääskyvuoren Omakotiyhdistyksen toimesta kutsuttiin nopeasti koolle suuri kansalaiskokous Pääskyvuoren koululle. Kokoukseen saapui runsaasti osanottajia Pääskyvuorelta, Varissuolta ym. ympäristöstä. Kokoukseen oli kutsuttu myös kaupungin edustajia, lähinnä kaavoituspuolelta ja kouluvirastosta. Kokouksen juontajaksi ja puheenvuorojen jakajaksi sovittiin Lasse Lehtinen Pääskyvuoriseurasta.

Kokouksessa asukkaiden edustajat toivat lukuisissa puheenvuoroissaan näkemyksensä kaavasuunnitelmaa vastaan. Silloin kun Varissuon suurta asumalähiötä suunniteltiin ja toteutettiin, niin Pääskyvuoren kalliit ja siinä olevat metsät päätettiin jättää virkistysalueeksi. Paitsi virkistysalueena, sillä on myös erittäin suuri merkitys ilman puhdistajana vilkkaasti liikennöidyllä alueella. Jos kaava esitetyn mukaisesti rakennetaan, niin se lisää huomattavasti liikennettä Littoistentielle, joka on jo nyt ylikuormitettu. Suunniteltu

ulosmenotie alueelta Talvitielle on varsin jyrkkä, mikä aiheuttaa vaaratilanteita varsinkin talvella liukkaitten keliä aikana. Varsinkin koululaisille tie on vaarallinen, kulkeehan se aivan koulun läheltä, sivuten koulun kenttää.

Kallion korkeimpaan paikkaan suunniteltujen kerrostalojen vesihuoltoakaan ei ole tarpeeksi huomioitu. Vesijohtojen vetäminen kalliomaastossa tulee kalliiksi. Kallio on lisäksi korkeammalla kuin vesitorni. Miten sinne aiotaan vesi saada tulemaan?

Alueesta ei ole olemassa maisematutkimusta. Kuitenkin alue on luonnonvaroiltaan ainutlaatuinen alue. Siellä kasvaa runsaasti jaloja puita, kuten tammia ja pähkinäpensaita. Lisäksi kallion laella on suo, jossa tavanomaisten suokasvien, suopursun ja juolukan lisäksi kasvaa niinkin harvinainen kasvi kuin kihokki. Sieltä saa myös karpaloita.

Kaupungin edustajat kertoivat kaavoituksen olevan yhteydessä suureen maanvaihtokauppaan kaupungin ja puolustuslaitoksen välillä. Sopimuksen mukaan puolustuslaitokselta saatavat maa-alueet on sitouduttu kaavoittamaan asutustarkoitukseen.

Asukkaiden taholta ihmeteltiin, eikö ole kaupungin edun vastaista kaavoituksella nostaa vaihdossa saatavan maan arvoa.

Kaavasuunnitelmaa vastaan tehtiin muistutukset järjestöjen ja muutaman rajanaapurin toimesta. Pääskyvuoren Omakotiyhdistys laati kaupunginhallitukselle kaavoitusta vastustavan kirjelmän, jossa kaupunginhallitusta pyydettiin keskeyttämään Pääskyvuoren kallion kaavasuunnitelma. Kirjelmää lähti viemään nelihenkinen lähetystö puheenjohtaja K.E.Nurmirinnan johdolla. Kirjelmän vastaanottanut kaupunginhallituksen puheenjohtaja Jukka Mikkola myönsi kaavasuunnitelman lähteneen alkuun väärässä järjestyksessä.

Paikalla oli myös radio "Auran Aaltojen" toimittaja, joka lopuksi haastatteli Nurmirintaa. Asiaa käsiteltiin radion paikallisuutisissa.

Lisäksi kerättiin Pääskyvuoren Omakotiyhdistyksen, Pääskyvuoriseuran, Varissuuseuran toimesta kansalaisadressi, jossa kaavaa vastustettiin. Nimiä saatiin kokoon n.1600.

alueen virkistyskäyttöön puolustamiseksi herätettiin uudestaan henkiin aikoinaan autuaasti nukahtanut epävirallinen elin, Itä-Turun neuvottelukunta. Sen muodostavat Itäisten alueiden omakotiyhdistykset ja kaupunginosaseurat. Neuvottelukunnan toimesta kirjoitettiin mm. Kulma-kunta-lehteen. myös pääskyvuoren Omakotiyhdistyksen uusi puheenjohtaja Reijo Kokkala kirjoitti samasta asiasta.

Apulaiskaupunginjohtaja Juhani Määttä kutsuttiin Pääskyvuoren Omakotiyhdistyksen vuosikokoukseen 3.3.1992 selvittämään Pääskyvuoren kaava-asiaa. Tässä kokouksessa päätettiin käydä tutustumassa alueeseen luonnossa. Kaupungin edustajiksi tulisivat apulaiskaupunginjohtaja Juhani Määttä lisäksi arkkitehti Toivonen sekä joku liikennesuunnittelijoista. Omakotiyhdistystä edustaisivat pj. Reijo Kokkala, Erik Koski,

Harri Höglund, Kimmo Saarinen, Raine Tuominen ja Kauko Peltonen. Käynnin jälkeen pidettäisiin tiedotustilaisuus, johon myös virkamiehet osallistuisivat.

Tämä "maastotutkimus" myös toteutui. Määtän maininnan mukaan kaava on sijoitettava johonkin Pääskyvuoren kallion ja Kohmon alueen väliseen maastoon. Kiinteistökauppa Valtion kanssa ei välttämättä edellytä rakentamista varsinaiselle kallioalueelle.

Kaikesta vastustuksesta huolimatta kaava-asia eteni varsin pienin muutoksin kaupunginvaltuustoon. Valtuuston kokouksessa 19.4.1993 Hannu Suhonen (SMP) ja Osmo Kivivuori (vihr.) esittivät kaavan palauttamista. Palauttamisen puolesta puhui myös Marjukka Laitinen (kesk.). Palautusesitys äänestettiin kuitenkin kumoon äänin 54-13. Sen jälkeen Jukka Paaso (vihr.) esitti kaavan hylkäämistä. Se kaatui vieläkin selvemmin luvuin 59-8.

Kaupunginvaltuuston päätöksen johdosta Pääskyvuoren Omakotiyhdistys lähetti Ympäristöministeriölle valituksen, jossa ministeriötä pyydettiin jättämään kaava vahvistamatta tai vähintäänkin palauttamaan se uudelleen valmisteluun. Valituskirjelmä käsitti neljä konekirjoitusliuskaa, joissa seikkaperäisesti tuotiin esille syyt, miksi kaavaa ei pitäisi vahvistaa. Valituskirjelmän laati varatuomari Ilmari Mäkilä ja sen allekirjoittivat puheenjohtaja Reijo Kokkala ja sihteeri Raija Hukkanen sekä yksityishenkilönä Merja Kokkala.

25.9.1994 saapui viimein vastaus Ympäristöministeriöltä. Se oli mieleinen omakotiyhdistykselle, Ympäristöministeriö ei hyväksynyt kaavaa kerrostalojen osalta. Jotain oli sentään voitettu.

Koska tiedettiin kaupunginhallituksen valittavan päätöksestä korkeimpaan hallinto-oikeuteen, niin myös Pääskyvuoren Omakotiyhdistys päätti valittaa korkeimpaan hallinto-oikeuteen, vaatien koko kaavan kumoamista.

LOPPUPÄÄTELMÄ

Edellä kerrotun perusteella voidaan todeta, että Pääskyvuoren Omakotiyhdistyksen historia on pitkälti myös Pääskyvuoren kaupunginosan historiaa. Molemmat ovat suunnilleen yhtä vanhoja ja Pääskyvuoren kaupunginosan kehittymiseen on omakotiyhdistys pitkälti vaikuttanut.

Täällä ei ole juuri mitään, jota omakotiyhdistys ei olisi anonut, patistanut tai vauhdittanut. Vain pankki ja yksityiset kaupat ovat tulleet anomatta. Se on vaatinut paljon työtä, mutta se on kannattanut. Näin kaupunginosamme on kehittynyt asukkaille miellyttäväksi ja kauniiksi elinympäristöksi.

Aivan kaikkea ei ole saatu, mitä on yritetty. Useimmat ovat kuitenkin toteutuneet. Isommista asioista vain lastentalo neuvoloineen ja yhdistystalo (nuorisotalo) ovat toteutumatta. Viimemainittu oli jo sekin vähällä toteutua, mutta lama ja sen myötä säästötoimet tulivat esteeksi. Sitä varten asetettu työryhmä oli jo paikkojakin katso-massa.

Edellä olevassa on tuotu esille vain tärkeimmät asiat, ettei tästä "jutusta" olisi paisunut liian laajaa. Paljon on pitänyt jättää pois. Näistä voisi lyhyesti mainita muutamia, kuten apteekki, omakotikatujen nopeusrajoitukset, puistoalueiden kunnostukset tienviitat, ym..

Posti olisi oikeastaan ansainnut oman lukunsa. Omakotiyhdistys oli aloitteentekijänä postitoimiston saamiseksi Pääskyvuorelle. Anomukseen saatiin mukaan muitakin yhteisöjä mm. Vaalan omakotiyhdistys. Ol. Tarmolan rakennettua uuden liikerakennuksen entisen viereen, se vuokrasi vanhasta osasta toimitilat postille. Sen verran siinä kuitenkin tuhraantui aikaa, että Lausteelle tuli oma postitoimisto ja Vaala tuli sen piiriin, eikä Pääskyvuoren.

Aluksi postissa oli vain yksi virkailija ja hänen ruokatuntinsa aikana posti oli suljettuna keskellä päivää. Jälleen omakotiyhdistys lähti asialle ja anoi virkailijoiden lisäämistä. Samalla otettiin jälleen yhteyttä muihin yhteisöihin, jotka lupautuivat myös anomuksen allekirjoittamaan. (Vaalaan ei enää otettu) Viikon anomus oli postitoimistossa odottamassa allekirjoittajia, mutta niitä ei ilmaantunut. Niin anomus sitten lähti pelkästään Pääskyvuoren Omakotiyhdistyksen nimissä. Se tuotti kuitenkin tulosta. Postitoimiston hoitaja sai apua ja posti oli sen jälkeen auki koko päivän. Myöhemmin posti siirtyi Littoistentien vastakkaiselle puolelle valmistuneeseen liiketaloon avarampiin tiloihin.

Sitten tulivat fuusiot ja saneeraukset sekä laman myötä säästötoimet. Ensin lopetettiin Tarmolan myymälä, kun Tarmola siirtyi valtakunnalliseen Eka-Osuuskuntaan. Saman koki kaupunginosan ainoa pankki. Viimeksi lopetettiin paikkakunnan postitoimisto.

Omakotiyhdistys vetosi postitoimiston säilyttämisen puolesta aluejohtajaan ja suoraan Posti- ja Telelaitokseen Helsinkiin. Lisäksi tehtiin Suomen Omakotiliiton (Suomen Pienkiinteistöliitto) liittovaltuustolle aloite ainakin sellaisten postitoimipaikkojen säilyttämiseksi, joissa on huomattavasti asiakkaita. Esimerkkinä oli Pääskyvuoren

postitoimisto. Liitto lähtikin asiaa hoitamaan. Mitkään toimenpiteet eivät kuitenkaan auttaneet, vaan Pääskytuoren postitoimisto lopetettiin.

Aivan oma asiansa on ollut taistelu postinjakelun osalta luukkukannon säilyttämiseksi. Se oli kuitenkin asia, joka kosketti omakotiväkeä laajasti. Sen takia sitä hoitikin Turun Pientalojen keskusjärjestö paikallisesti ja Suomen Omakotiliitto valtakunnallisesti. Se kosketti kuitenkin vahvasti myös Pääskytuoren omakotiväkeä, joten se on syytä tässä yhteydessä mainita.

Vaikka eduskunnan oikeusasiamiehen laittomiksi toteamat postin toimenpiteet jälkikäteen laillistettiin postitoimintalailla, niin taistelu kuitenkin kannatti. Postilaatikat saa nyt pystyttää omalle tontille, eikä ryppäisiin kadun päähän. Tämä on katsottava osavoitoksi. Suomen Omakotiliitto jatkaa edelleen työtä postitoimintalaain korjaamiseksi.

Lopuksi on vielä todettava, että Pääskytuoren Omakotiyhdistys on koko olemassaolonsa aikana toiminut varsin aktiivisesti. Kiitos tästä ei kohdistu ainoastaan kulloisillekin toimihenkilöille ja johtokunnille, vaan ennen kaikkea heitä tukeneelle jäsenistölle. Jäsenistö yhdistyksen muodostaa. Paraskaan johtokunta ei voi kunnolla toimia ilman jäsenistön tukea.

Toivotan Pääskytuoren Omakotiyhdistykselle edelleen pirteyttä ja menestystä kaupunginosamme parhaaksi sekä yhteishengessä koko omakotiväen etujen ja oikeuksien vaalimiseksi niin kotikaupunkimme Turun kuin koko Suomenkin kohdalla.

Pääskytuoren omakotiyhdistys on aina juhlinut pyöreitä merkkivuosiaan. Kuvassa onnittelijoita yhdistyksen toimihenkilöiden seurassa v. 1985. Toinen vasemmalta on Suomen Pienkiinteistöliiton silloinen varapuheenjohtaja Seija Puha, joka iltajuhlassa piti myös juhlapuheen.

YHDISTYKSEN TOIMIHENKILÖT VUOSINA 1944-1994

Puheenjohtajat

Sulo Nurmi	1945
Matti Sire´n	1945-1953
Arvi Laure´n	1954-1963
Arvo Rantala	1964-1979
Erik Koski	1980-1984
K.E.Nurmirinta	1985-1991
Reijo Kokkala	1992-edell.

Varapuheenjohtajat

Matti Sire´n	1945
Alfons Grönberg	19
Albin Artasalo	1949-1951
Aaro Rantanen	1952
Pekka Lehtonen	1953
K.E.Nurmirinta	1954-1955
Osmo Hyövelä	1956
Arvo Leppälä	1957-1959
Arvo Rantala	1960-1963
Tuure Hovi	1964-1972
Esko Kiviharju	1973-1975
Erik Koski	1976-1979
Arvo Lattu	1980
Reino Virolainen	1981-1988
Kimmo Saarinen	1989-1992
Harri Höglund	1993-edell.

Sihteerit

Albin Artasalo	1945-1948
Arvo Rantala	1949-1954
Osmo Hyövelä	1955
K.E.Nurmirinta	1956-1984
Veikko Mölsä	1985-1987
Sirkka Koivunen	1988-1989
Raija Hukkanen	1990-edell.

Veikko Mölsä muutti pois paikkakunnalta alkuvuodesta 1987, jolloin oltiin loppuvuosi ilman vakinaista sihteeriä. Tilapäisinä sihteereinä toimivat kokous kerrallaan joko Raine Tuominen tai Erik Koski.

Tilanne toistui vuoden 1989 aikana, jolloin Sirkka Koivunen muutti työpaikkaa ja joutui olemaan loppuvuoden pois työesteiden takia.

Taloudenhoitajat

Albin Artasalo	1945-1948
Arvo Rantala	1949-1952
Kalle Tuomi	1953-1972
Pellervo Hänninen	1973-1974
Tuure Hovi	1975-1982
Jaakko Järvinen	1983-edell.

taloudenhoitajat ovat hoitaneet myös jäsenkirjurin tehtävät.

Kunniajäsenet

Arvi Laure´n	1964
kunniajäsen	
Arvo Rantala	1980
kunniapuheenjohtaja	
Allan Mäkinen	1985
kunniajäsen	
K.E.Nurmirinta	1992
II kunniapuheenjohtaja	
Tuure Hovi	1992
kunniajäsen	

Lähdeaineisto

Pääskyvuoren Omakotiyhdistys
 – pöytäkirjat
 – toimintakertomukset
 – lähetetyt kirjelmät
 – saapuneet kirjelmät

Suomen Pienkiinteistöliitto toimintakertomukset

Turun pientalojen Keskusjärjestö pöytäkirjajäljennökset

K.E.Nurmirinta

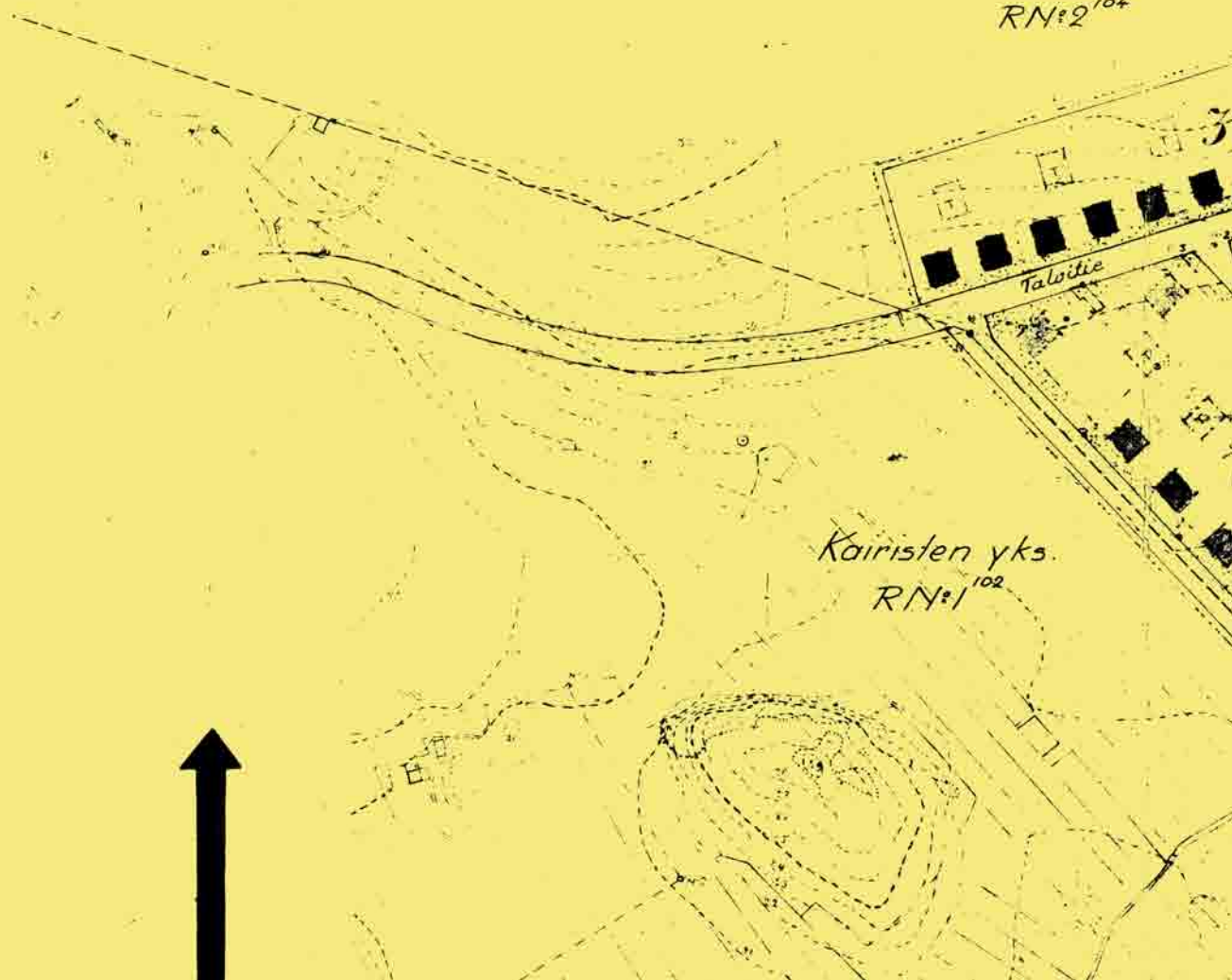
Neljä vuosikymmentä yhteistyötä Pääskyvuoren omakotiväellä

Turun Omakotilehti
 Sanomalehdistö

Turun kaupungin Pääskysuuren kaupungin

Nummen kylää

RN:2¹⁰⁴

Kairisten yks.

RN:1¹⁰²